

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Overlærer Lind

119

BORGERDYDSKOLEN PAA CHRISTIANSHAVN

1857.

OM HOVEDCHARACTERER VED AFGANGSPRØVEN.

N. C. S.

OM
HOVEDCHARACTERER

VED DE LÆRDE SKOLERS AFGANGSPRØVE.

EN MINORITETS BETÆNKNING.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSPRØVERNE FOR STUDERENDE OG REALDISCIPLE

OG AARSPRØVEN

I BORGERDYDSKOLEN PAA CHRISTIANSHAVN,

fra 27de Juni til 7de Juli og fra 17de til 21de Juli 1857,

UDGIVET TILGEMED SKOLEEFTERRETNINGER

AF

Prof. M. HAMMERICH,

SKOLENS FORSTANDER.

KJØBENHAVN.

LOUIS KLEINS BOGTRYKKERI.

OM HOVEDCHARACTERER

VED DE LÆRDE SKOLERS AFGANGSPRØVE.

EN MINORITETS BETÆNKNING.

(Ifølge Skrivelse fra Underviisningsministeriet af 12te Marts 1857 sammentraadte en Commission for at overveie Planen for Underviisning og Afgangsprøve ved de lærde Skoler og gjøre Forslag om de Forandringer, der maatte være at foretage ved de under 13de Mai 1850 bekendtgjorte Bestemmelser desangaaende. Commissionens Medlemmer vare: Prof. Bojesen, Prof. Hammerich, Prof. Jürgensen, Overlærer Jørgensen, Overlærer Kragh, Conferentsraad Madvig, Prof. Steen, Rector Tregder; den afgav sin Betænkning i Mai.

Et af de Punkter, der særlig vare henstillede til Overveielse, er Characterberegningen. Det hedder derom i Ministerens Skrivelse af 12te Marts: „Endelig troer jeg at „burde henlede Opmærksomheden paa den for Afgangsexamen „ifølge Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 med dertil sig „sluttende Circulaerskrivelse fra Ministeriet af 4de September „1851 gjældende Characterberegning, der ikke forekommer „mig ganske hensigtssvarende, naar Hovedcharacteren i alle

„Tilfælde skal være en sand Betegnelse af eller Udtryk for
„den virkelige Dygtighed, der ved Prøven er lagt for Dagen.
„Den Progression, hvorefter Specialcharacterernes Værdi er
„ansat og aftager fra den første til den ringeste Character.
„lader Forskjellen imellem det virkelig Udmærkede og det
„jævnt Dygtige for lidet fremtræde og giver det Middel-
„maadige en for stor Overvægt i Sammenligning med en for-
„trinlig Præstation i et enkelt Fag eller en særdeles Begavelse
„og Fremgang i en enkelt Retning, medens der ved Bereg-
„ningen, hvad jeg finder i sin Orden, er tilstrækkeligt sørget
„for: at der ikke tilstedes en fuldstændig Forsømmelse af
„noget enkelt Fag. Jeg skal iøvrigt ikke opholde mig læn-
„gere ved dette Punkt, idet jeg kan henvise til det for Aaret
„1850—51 udgivne Program fra Borgerdydskolen paa Chri-
„stianshavn, der indeholder en Udtalelse over denne Gjen-
„stand, som i det Væsentlige stemmer med min Anskuelse.“
De nu gjældende Bestemmelser om de 13 Fagcharacterer
(med sex Grader, fra Udmærket godt til Slet, og bestandig
fordoblet Afstand mellem disse indbyrdes) og om Fag-
characterernes Optælling til en Hovedcharacter (med fire
Grader, fra Første Character med Udmærkelse til Tredie
Character,) indeholdes i Bekjendtgjørelsen af 13de Mai
1850 § 15.)

Angaaende Ministeriets Udtalelse om en Forandring i
Characterberegningen skal Medundertegnede M. Hammerich,
som i dette Punkt er i Minoritet, nærmere fremsætte de Be-
tragtninger, der formeentlig tilraade en Forandring.

Under de givne Underviisningsforhold er det vistnok
ligesaa meget i de afgaaende Disciples som i Skolens Inter-

esse, at den udtaler sin Dom om deres Fremgang i de forskellige Lærefag, og skal denne Dom enten tildeels eller, som hidtil, udelukkende støtte sig til en Slutningsprøve, offentlig afholdt i Skolen selv, afgive de i Skolen gjængse Characterer (ug., mg. osv.) paa eengang det forstaaeligste og fordringsløseste Udtryk for Skolens Dom. For saa vidt maae de gjældende Bestemmelser ansees for hensigtsvarende; den Afgang fra almindelig Skolebrug, som ligger i, at der kun skal bruges hele Characterer, og lign., er af mindre Betydning. Men, naar der, foruden et fælleds System af Characterer til at betegne Fremmeligheden i hvert enkelt Fag, tillige foreskrives en fælleds Beregning, efter hvilken de enkelte Fagcharacterer sammenfattes i en almindeligere Hovedcharacter (1ste Character med Udmærkelse, 1ste, 2den, 3die Character), da bliver det saameget vanskeligere at undgaae den Misforstaaelse, at man i Hovedcharacteren endnu har en Maalestok, hvorefter man (ved Uddeling af akademiske Stipendier o. d.) kan sammenligne Disciplene fra Landets forskellige Skoler indbyrdes. Ved at henlægge Afgangsprøven til Skolerne selv har man opgivet det magelige, men for en frugtbar Underviisning hemmende Eenheds- og Sammenligningsmiddel, der var givet i Examen Artium med dens fælleds fremmede Examinatorer. Underviisningen er ikke længer bunden ved Hensyn til et Antal fremmede Fagmænds enten formodede eller vitterlige Examensfordringer, men alene ved Skoleloven samt dertil knyttede Instruxer, hvis Bestemmelser om Indhold og Omfang af, hvad der skal læres, tilstede en ikke ringe Underviisningsfrihed og dermed en tilsvarende Forskjellighed mellem Skolerne indbyrdes; idet hver Skole har sine Examinatorer og sine Censorer, vil Examen tildeels blive endnu mindre eensartet end Underviisningen. Jeg maa

derfor, som andensteds udtalt („Om vort Examensvæsen“ 1856, S. 13 ff.), ansee det for at høre til Gjennemførelsen af den nye Ordning af Afgangsprøverne, at det overlades og vides overladt til hver Skole for sig, efter Indstilling til Ministeriet, at træffe de nøiere Bestemmelser om Vurderingen og Betegnelsen af sine afgaaende Disciples Duelighedsgrad, eller, om den foretrækker den ved Real-Afgangsprøven paatænkte Ordning, at indskrænke sig til de blotte Fagcharacterer tilligemed simpelt Vidnesbyrd om bestaaet Prøve. Skal der imidlertid foreskrives en fælleds Characterberegning, maa jeg fremhæve de Anker mod den nu gjældende og de Forslag til Forandringer, som jeg har søgt at begrunde itide („Om den provisoriske Underviisningsplan“ 1846, S. 7 ff., S. 40 ff.) og senere ved given Leilighed gjentaget. Man kan afskaffe Characterer, fordi de sige enten for Lidt eller for Meget, man kan ophøre at regne dem sammen til Hovedcharacterer; men i enhversomhelst Characterberegning nedlægger man factisk — og derfor baade tydeligt og virksomt — en bestemt Anskuelse om, hvad og hvorledes der skal studeres.

Med Hensyn til at Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 lader de forskellige Characterers Værdi aftage fra øverst nedad efter en geometrisk Progression, kan jeg ikke fravige den ogsaa i Ministeriets Skrivelse af 12te Marts d. A. udtalte Anskuelse, at denne Beregningsmaade „giver det Middellaadige en for stor Overvægt i Sammenligning med en fortrinlig Præstation.“ Beregningsmaaden fortjener saameget mere Opmærksomhed, som den har faaet Indgang ved flere akademiske Prøver foruden ved Skolernes Afgangsprøve. Forøvrigt er den fremmed i Skolen, og til daglig Brug gives og sammentælles Charactererne uden videre Forskjel i Af-

standen mellem de høieste og ringeste. Naar man desuagtet gaaer ind paa at sætte Afstanden forskjellig, er det dermed endnu ikke givet, om den skal voxe regelmæssig efter en mathematisk Række, og i saa Fald, om det skal være efter en arithmetisk Række (som ved Seminarierne) eller efter en geometrisk (som ved den polytechniske Lærestalt) eller efter en sammensat Række; det er heller ikke givet, hvor man skal begynde Rækken, om man skal gaae ud fra den høieste Character eller fra den laveste eller fra en af Mellemligeghederne. Saavel Udgangspunktet som den større eller mindre Tilvæxt i Afstanden maa i det Væsentlige fastsættes efter Billighed og Hensigtsmæssighed. Nu er det vistnok baade billigt og hensigtsmæssigt, at Vankundighed i et Fag, der ansees for Bestanddeel af Almeendannelsen og derfor har været Gjenstand for fleeraarig Underviisning, tynger stærkt ned ved Hovedcharacterens Beregning; og at altsaa de daarligere Characterer — det vil sige: de, man ikke kan taale i alle Fag uden at erklæres for Umoden, (tg. osv.) — ikke blot tage Mere fra, end de gode lægge til, men tillige tage ulige Mere fra, jo ringere de ere; efter et umiddelbart Skjøn vilde jeg her finde det rigtigst, om Charactererne Tg. og Mdl. fik forholdsviis noget mindre nedsættende Indflydelse, og Characteren Slet, der forudsætter en utilbørlig Mangel enten paa Flid eller paa Underviisning, fik endnu mere nedsættende Indflydelse, end den nu har; dette er imidlertid kun en Modification af den nugældende Beregning, og i Principet maa jeg fuldkommen bifalde denne, hvad de lavere Characterer angaaer. Men i modsat Retning synes det atter baade billigt og hensigtsmæssigt at lægge fuldt saa megen Vægt paa fortrinlig Fremgang som paa den høiere eller den lavere Grad af forsvarlig Fremgang,

og at paaskjønne den Forening af Flid og Anlæg, som betegnes ved Characteren Udmærket godt, hvormed der vistnok ikke menes noget i og for sig Fuldkomment, men noget, der paa det givne Trin rager op over det Almindelige. Jo flere forskjellige Fag der samtidig have havt Krav paa Disciplens Opmærksomhed, des vigtigere er det, at der idetmindste ere enkelte, ved hvilke han har sat sig ind i, hvad det er, at lære tilgavns, og Mange ville, ligesom jeg, have havt Leilighed til at erfare, hvorledes fortrinlig Fremgang, selv i et underordnet Fag, har hjulpet en forøvrigt svagere Discipel til lidt efter lidt at reise sig i de andre Fag, og i alt Fald havt kjendelig Indflydelse paa hans Almeendannelse, ligesom den har tjent til at vise hans Adkomst til Studering. Skulde der, naar det gjælder det endelige Resultat, sættes ulige Afstand ogsaa mellem de bedre Characterer (ug., mg. og g.), burde saaledes Afstanden her stige op efter; men da dette muligviis kunde føre til en opskruet Betragtning af ug., medens Hensigten maa være, at enhver Character saa vidt muligt skal gives i samme Betydning, hvori den forekommer til daglig Brug, er det for saa vidt at foretrække. at man bliver staaende ved den lige Afstand. I Overensstemmelse hermed maa jeg tilraade Opgivelsen af den vilkaarlig valgte Regel, at heelt igjennem „to Characterer af en høiere Grad og een Character, som staaer to Grader lavere, regnes lige med tre Characterer af den mellemliggende Grad.“ Samtlige oven angivne Hensyn vilde skee Fyldest, naar man istedenfor den geometriske Række, som gaaer nedad fra øverst (ug. = 8, mg. = 7, g. = 5, tg. = 1, mdl. = ÷ 7, Slet = ÷ 23), tog en sammensat Række, som gik nedad fra mg. (f. Ex. ug. = 7, mg. = 5, g. = 3, tg. = 0, mdl. = ÷ 6, Slet = ÷ 24), og derefter be-

stemte mindste Sum for enhver Hovedcharacter efter samme Regel som hidtil: mindste Sum for Tredie Character lig 5 g. + 8 tg. osv. (1 Slet og 12 ug. vilde give Første Character, 1 Slet og 12 mg. Anden Character, 1 Slet og 12 g. Umoden, derimod 1 Slet, 1 ug. og 11 g. Tredie Character osv.) Man vilde derved opnaae, hvad jeg anseer for Hovedsagen, at den udmærkede Præstation i enkelte Fag fik sin Indflydelse, selv hvor der ikke var Spørgsmaal om „Første Char. med Udmærkelse“; gjennem den her valgte Række vilde man tillige fjerne sig noget fra den ogsaa ved Embedsexaminer fremtrædende Tendents til praktisk at indføre den endnu fremmede Sprogbrug, at Anden Character eller „Haud“ er en meget antagelig Character. Denne Tendents fører til Misforstaaelser i Overgangstiden, og jeg indseer ikke, hvad der kan vindes ved en større Karrighed i at paaskjønne Udbyttet af mangeaarigt Arbeide. Kun vil der, med den foreslaaede Lempelse i Beregningen, være saameget mere Anledning til at afveie de forskjellige Fags Adkomst til at komme i Betragtning ved en Hovedcharacter, der skal betegne den samlede Duelighedsgrad, ligesom det omvendt vilde blive nødvendigt at forlade den nu indførte, usædvanlig strenge Vurdering af Specialcharactererne, hvis der skulde tillægges de mere omfattende, i Reglen sværere Fag en forholdsviis større Vægt end de øvrige. Det er paa dette Punkt, jeg hernæst skal tillade mig at henlede Opmærksomheden.

Motiverne til den provisoriske Underviisningsplan af 1845, hvis Characterbestemmelser ere uforandret optagne i Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850, udtale den Grundsetning, „at ingen Character i noget Fag regnes høiere „eller lavere end i det andet“, og motivere den med, at

„ligesom ethvert Fag for sig udgjør en selvstændig og integrerende Deel af den lærde. Underviisnings Cyclus og kun i denne har fundet sin Plads, fordi det er blevet erkjendt for som Underviisningsgjenstand at udgjøre et ikke mindre nødvendigt Element end noget af de andre Lærefag i den almindelige Dannelse, hvortil Skolen skal bringe sine Disciple. saaledes vilde det ogsaa være inconseqvent at betage noget Fag den det tilkommende Betydning ved at tillægge den for samme givne Character en mindre Indflydelse ved Hovedcharacterens Bestemmelse end Characteren for andre Fag.“ Denne Slutning holder ikke Stik i Livet, hvor man f. Ex. kan erkjende forskjellige Embedsposter for uundværlige uden derfor i Rang og Løn at stille dem lige. Den strider navnlig ogsaa mod gennemgaaende, ældre og nyere Examenspraxis. Ved nogle af de akademiske Faculteter bruges Benævnelserne „Hovedfag“ og „Bifag“, og Charactererne for Hovedfag regnes dobbelt; ved Skolelærerseminarierne regnes to af Charactererne firedobbelt og adskillige andre dobbelt imod de øvrige; ved den polytechniske Lærestalt, den militaire Høiskole og Landcadet-akademiet saavel som ved det medicinske Facultet og andendets opnaaes det Samme ved at udstykke Hovedfagene ved Examen i flere eller færre Dele og gennem en Character for hver af disse Dele tilmaale Faget som et Hele betragtet større eller mindre Indflydelse paa Hovedcharacteren; ved Søcadet-akademiet bruges en Pointsberegning med Decimaler, efter hvilken den høieste Character er i de fleste Fag ansat til 3, i andre kun til 2, i andre til 4, 5 eller 6; osv. Selv ved Afgangsprøven for de lærde Skoler regnes Latin dobbelt, nemlig ved een Character for Skriftlig og een for Mundtlig (medens der i Tydsk for Skriftlig og Mundtlig, som to Slags Prøver

paa samme Ting, gives en samlet Character), og Mathematic regnes ligeledes dobbelt, nemlig ved een Character for skriftlig og mundtlig Arithmetik og een for skriftlig og mundtlig Geometri. Dette er et Brud paa den i Motiverne opstillede Grundsætning, og det forekommer mig, at en Grundsætning, der ingensteds gjælder, ikke engang i selve den Lov, som er bygget paa den, dermed er tilstrækkelig gjendreven. Dens Brøst viser sig fra en anden Side, naar man betænker, at Rubrikkerne Latin, Græsk, Mathematik, Naturlære osv., saalænge man beholdt disse Fag, vilde blive staaende, hvormeget man end udvidede nogle af dem og indskrænkede andre; gik man f. Ex. ind paa Tanken om de parallelle Curser paa øverste Trin, vilde jo dog to Candidater, der begge havde ug. eller mg. i Latin og tg. eller mdl. i Mathematik, ikke fornuftigviis kunne stilles lige, naar den ene var af den humanistiske, den anden af den mathematisk-physiske Linie. I den retsvidenskabelige Examen jevnført med den statsvidenskabelige, i den matematiske Afdeling af polytechnisk Examen jevnført med den fysisk-chemiske have vi Exempler paa saadanne Examinere, der have Videnskabsfag tilfælleds, men i forskjelligt Omfang (i forskjellig Fylde og Udfoldning) og, i Forhold til Omfanget, med forskjellig Indflydelse paa Hovedcharacteren. Men saagodtsom ved alle Examinere søger man, enten gennem Characterernes Antal eller gennem deres Vægt eller paa begge Maader, at lempe det enkelte Fags Indflydelse efter dets tilsigtede Omfang, sammenlignet med de øvrige Bestanddele af Studiet; og da nu i Skolerne Spørgsmaalet om, i hvormange Aar eller Classer, med hvormange Skoletimer og hvormeget Hjemmearbejde et Fag skal dyrkes, ligeledes bliver afgjort med særligt Hensyn til dets Omfang i Sammenligning med de andre Fag.

har man, hvad Skolerne angaaer, i deres Læseplan et væsentligt Bidrag til Opgavens Løsning. Der søges ikke noget Skjøn over Fagenes Betydning i og for sig — som om ikke alle Videnskaber fortjente lige Dyrkelse —, men om deres Medvirkning til Ungdommens Uddannelse i en given Slags Læreanstalter, og ligesom de Videnskabsfag, der her ere udelukkede, slet ikke kunne tages i Betragtning, saaledes bør de, der ere indlemmede, tages i Betragtning om muligt i samme Grad, som Skolen har gjort dem til Gjenstand for Disciplenes Opmærksomhed. At man ikke har nogen fuldkommen Maalestok herfor i den blotte Læseplan, der tilmed hverken er eens overalt eller uforanderlig, at man, som altid, maa undgaae smaalige Distinctioner o. d., kan ikke berettigede til at blive staaende ved den uden Spor af Motiver indrømmede Dobbeltcharacter i to af de mange forskjelligt stillede Fag. Herved er imidlertid den abstracte Lighed opgivet, og man har for saa vidt Medhold i de factiske Bestemmelser, naar man ved Spørgsmaalet om Hovedcharacteren lader den større eller mindre Duelighedsgrad i eet Fag gjælde meer end i et andet. I Betragtning af, hvormange Aar, med hvormange Timer navnlig i de senere Aar, fra hvilket Trin af Alder og Skoledannelse de forskjellige Fag ere optagne i den lærde Skole, og med Hensyn til Afgangsprøvens Ordning, foreslaaer jeg, at Latin skal gjælde 4 Gange, Mathematik 3 Gange, Græsk 2 Gange og Historie $1\frac{1}{2}$ Gang saameget som de andre Fag, hvilket forekommer mig stemmende med Examensfordringernes Omfang saavel som med den lærde Skoles endnu vedkjendte Opgave, og tillige hensigtsmæssigt for at hævde disse Fag i de høiere Classer, f. Ex. i 6te Classe, hvor der saa mange Steder klages over, at de fire Examensfag (til 1ste Deel af Prøven)

stille dem i Skygge. Naar man først, hvad der ikke skete i Commissionen, gaaer ind paa Ønskeligheden af en Forandring i denne Retning, vil det ikke være vanskeligt at fastsætte Maalestokken for en Beregning af Fagcharactererne, der kan gjøre Hovedcharacteren en Deel mere oplysende om den fagviis erhvervede Almeendannelse, end deres blotte Opsummering som lige Værdier. Der kunde da tillige blive Spørgsmaal, om man skal sikkre et Fag forhøiet Indflydelse enten, som nogle Steder, ved at udstykke Prøven og give des flere Characterer i Faget, eller, som andre Steder, ved at regne Characteren flere Gange og da, for ikke at multiplicere en vitterlig Misviisning, maaskee her først give den med Plus eller Minus. Derom skal jeg kun tillade mig den foreløbige Bemærkning, at en Udstykning ved Prøven let vilde virke tilbage paa den allerede noksom fagdeelte Underviisning og end mere lede Opmærksomheden fra Fortrolighed med Fagenes væsentlige Indhold til en ligelig udtyndet Kundskab om deres mangfoldige Stof, og at navnlig Fag som Latin og Græsk ikke frembyde naturlige Afsnit, hvortil en Deling med lige gjældende, selvstændige Characterer kunde knyttes.

Naar jeg andensteds har sammenstillet Skolelovens Bestemmelser om de mange forskellige Lærefag med Characterberegningen og henført denne til Lovens „polyhistoriske Præg“, har jeg sigtet til de her fremhævede Grundtræk, at den, ved at lade Characterværdien aftage fra øverst med stærkt voxende Mellemrum (saa at Forskjellen mellem ug. og mg. kun er halv saa stor som mellem mg. og g., en Fjerdedeel saa stor som mellem g. og tg. osv.), lægger uforholdsmæssig Vægt paa Disciplens Alsidighed, og at den, ved at lade Charactererne i samtlige 13 „Fag“ gjælde

ligemeget (ved f. Ex. at lade Characteren i Græsk, der læses de 5 sidste Aar med 5 Timer, gjælde lige med Characteren i Naturlære, der læses de 2 sidste Aar med 3 Timer), afviser Forestillingen om Hovedfag i Skolen. Man har maaskee villet undgaae at vurdere Fagene; men hvad enten man lader dem gjælde ligemeget eller det ene mere end det andet, er det ligefuldt en Vurdering. At vor Tids Underviisningsvæsen — næst at samle sig om Dannelsens Tyngdepunkter — maa sprede sig til mange Sider, fordi Livet kræver og virkelig anvender mangesidig Oplysning allerede i Ungdomsaarene, er ikke at miskjende; en polyhistorisk Retning gjør sig gjældende ligefra akademiske og andre Fagskoler indtil Almueskoler. Men især i den lærde Skole har Underviisningen forgrenet sig mere og mere, og dog er der endnu Fag (f. Ex. Engelsk), som burde medtages, kun ikke stilles lige med dem, der bære Skolen. Nu er det vel saa, at den ved en fornuftig Behandling og Fordeling kan magte sine Fag uden enten at overlæsse eller overspænde Ungdommen, og de, der særlig anke paa Overanstængelse, burde hellere rette Klagen mod denne eller hiin enkelte Skole end mod den forordnede Underviisningsplan. I det Hele ere Fordringerne neppe stegne mere, end Veiledningen er forbedret. Derimod ere de nu deelte mellem flere Fag og ligeligere deelte saavel mellem de forskjellige Fag som mellem disses forskjellige Bestanddele. Tilmed har det Opsving i vort Skolevæsen, som senest den nye Skolelov førte med sig, ikke blot gjort det unødvendigt for fremstræbende Disciple at tage selvvirksom Deel i deres Underviisning, men med det Samme gjort det vanskeligt for dem at falde derpaa og utaknemligt, idet Skolen, naar de indlade sig formeget med eet Fag, idelig vinker og kalder

dem til de andre. Dette er, synes mig, en alvorlig Mislighed. Selvoplærelsen, som den i Mangel af Underviisning trivedes i de gamle daarlige Skoler og for Mangen En har gjort dem til gode Skoler, kan vistnok ikke blive ledende Grundsætning enten i eller udenfor Skolen; det var at opoffre de Fleste for de Færreste og give Eensidighed Tøilen. Men en til Underviisningen støttet autodidaktisk Medvirking er dog for den ældre Discipel, der skal sunde sig og udrustes til Selvarbeide, altfor dannende til at vi kunne ønske alle hans Læsetimer — om Adspredelsestimerne er her ikke Tale — optagne af Lectier og andet udtrykkelig foresat Arbeide. Den har blandt Andet et eget Instinct for at finde det Videnskabsstof, der er meest nærende og dannende for den Enkelte, efter hans Eiendommelighed, hvad enten det her nærmest er medfødte Anlæg eller en begavet Lærers Paavirkning, der gjør ham mere oplagt for det Ene end for det Andet; og da den lærde Skole beholder sine Disciple adskillige Aar efter deres Overgangsalder — en Tid, da mangan Jevnaldrende har maattet vælge sin Livsstilling —, er det ligesaavel at forudsætte, at deres Drift til Selvvirksomhed i disse Aar begynder at vaagne, som at den, stillet i det rette Forhold til Pligter og Adspredelser, vil komme deres aandelige Uddannelse tilgode og fremme den paa en Maade, der særlig tager deres Kræfter i Beslag. Dette forudsat, maa da Skolen lade det være sig magtpaaliggende, saavidt Loven tillader det, at ordne og begrænsede sidste Aars Underviisning saaledes, at der kan blive Tid og Ro ogsaa til selvtaget Arbeide, en Fritid, som maaskee af Nogle bliver anvendt til Forlystelse, af Andre til boglige Sysler, som ligge udenfor Skolefagene, af Andre til videre Fremgang i de af Skolens mangehaande Fag, for hvilke de

ere bedst oplagte. I dette sidste Tilfælde har Skolen en naturlig Opfordring til at staae bi med Raad og Anviisning og ved den endelige Prøve at tage Hensyn til, hvad der i de Fag, Prøven omfatter, er arbeidet ogsaa udover det Maal, Skolen har fastsat for Alle i Fælledskab og gjort til Gjenstand for sit eget Arbeide med dem. Ligesom nu de Fag, den lærde Skole fortrinsviis lægger Vind paa, formeentlig burde, som ovenfor udviklet og som tildeels factisk indrømmet, have en forhøiet Indflydelse paa den endelige Dom, saaledes burde der formeentlig, især ved disse Fag, tages lignende Hensyn, naar Disciplen ved frivilligt Arbeide, efter Lyst og Anlæg, havde tilegnet sig noget af dem i videre Omfang. Og forsaavidt den nys omtalte Begrændsning af Underviisningen, grundet paa Faren ved altfor gode Skoler, ikke gik ud paa at gjøre Studeringerne lettere (hvilket er et Spørgsmaal for sig), men paa at gjøre dem friere, var det i sin gode Orden at paaskjønne Bestræbelserne for at benytte denne Frihed i Skolens Øiemed; man vilde derved tillige styrke den videnskabelige Drift i dens Kamp med den selskabelige, som i vor Tid pleier at være den stærkeste, ogsaa hos Ungdommen, og sikkert er den, der tager meest paa Ungdommens aandelige som legemlige Kræfter. De Fag, her nærmest kunne komme i Betragtning, ere latinsk og græsk Forfatterlæsning og Mathematik som de af Skolens Fag, der længst og strengest have beskjæftiget Disciplene og klaret sig for dem ogsaa ved praktiske Øvelser, fremdeles Historie og Naturhistorie, der tiltrække dem mere umiddelbart og vel udenfor Skolen som oftest kun afgive Stof til Underholdning, men dog beskjæftige ikke Faa paa en studerende Maade og i saa Fald lettere end de andre Fag give dem

Fodfæste i Studeringer; netop om Naturhistorien troer jeg oftere at have erfaret dette. Hvad der, foruden det Fælleds, Foreskrevne, blev frivillig opgivet i Latin, Græsk eller Historie, Mathematik eller Naturhistorie, skulde altsaa, hvis det fortjente at ændses, kunne give Characteren i et saadant Fag en relativ større Indflydelse paa Hovedcharacteren. Forudsat at man gik ind paa at tillægge visse af Fagene en staaende Overvægt fremfor de øvrige, vilde jeg i Forbindelse dermed foreslaae, at det blev overladt til Skolens Rector, efter Overlæg med vedkommende Lærere, at lempe denne Scala efter den enkelte Discipels Adkømster og gjøre Indstilling herom f. Ex. i den Anmeldelse, han har at indsende til Ministeriet før hvert Aars Afgangsprøve: ligesom den nærmere Ordning af Underviisning og Afgangsprøve, under fornødent Overtilsyn, er lagt i Rectors Haand, vilde han sikkert ogsaa i dette Stykke bedst kunne varetage saavel Skolens som de enkelte Disciples Tarv. Det kunde forresten ordnes paa andre Maader. Hovedsagen er, at Skolen, under en saa mangesidig og ligesidet Underviisning, som de almindelige Bestemmelser hjemle og Lærerne, hver i sit Fag, stræbe at virkeliggjøre, erkjender Betydningen af en friere Tilegnelse af de Fag, der særlig tiltrække den Enkelte, og, naar den skal udtale en Dom om de forskjellige Disciples Duelighed, ogsaa tager saadanne Fortrin i Betragtning.

Disse Bemærkninger og Forslag om Frigivelsen af Hovedcharacterer eller, hvis en fælleds Beregning skal foreskrives, om de ledende Grundtræk i denne, tillader jeg mig at henstille til det høitærede Ministerium, med det Ønske, at de Forandringer ved de lærde Skolers Underviisning og Afgangsprøve, der findes hensigtsmæssige, om muligt maatte

foretages samtidig. Efter gjentagen Overveielse føler jeg mig altid mere overbeviist om, at den nu foreskrevne Characterberegning — ved at lægge for lidt Vægt paa den fortrinlige Fremgang i Forhold til den jevne, paa Fremgang i de af Skolen fortrinsviis dyrkede Fag i Forhold til de øvrige, paa videre Fremgang i de Fag, som Lyst og Anlæg gjøre frugtbarest, i Forhold til den fælleds Indprentning af det Foreskrevne — ikke blot gjør Hovedcharacteren til en mindre paalidelig Maalestok for Almeendannelsen og Almeendueligheden, end den kunde være, men tillige udtaler en Betragtning af Skolevæsenet, der ikke kan blive uden skadelig Indflydelse paa den studerende Ungdom. At den udtaler sig paa en for enhver Examinand følelig Maade, giver en saadan Udtalelse et ganske eget Eftertryk, og jeg har derfor ikke taget i Betænkning saa udførligt at omhandle et tilsyneladende saa smaa- ligt Æmne som Spørgsmaalet om en Characterberegning.

Skoleefterretninger.

Juli 1857.

Da Ordningen af Realunderviisning i det Omfang, som Ministeriets Bekjendtgjørelse af 18de September 1855 foreskriver, bliver gennemført med dette Skoleaar, ansøgte jeg under 12te Januar om Bemyndigelse til at afholde Real-Afgangsprøve her ved Skolen, ligesom ved de tilsvarende Kongelige Skoler, paa den i Bekjendtgjørelsen nærmere fastsatte Maade og med den der angivne Virkning og Gyldighed, at nemlig „Den, der har bestaaet Afgangsexamen „for Realdisciple, har derved opnaaet samme Ret og samme „Adgang til høiere Underviisningsanstalter og Fagexamina*), „som Aflæggelsen af den ved Bekjendtgjørelsen af 14de „Septbr. 1838 anordnede almindelige Forberedelsesexamen

*) Nemlig: „polytechnisk Examen, juridisk Examen for Ustuderede, „pharmaceutisk Examen, fuldstændig Forstexamen og fuldstændig „Veterinairexamen.“ Det behøver neppe at tilføies, at Realunderviisningen med sin Afgangsprøve ikke er særlig beregnet paa de til disse Examinere svarende Fagskoler, men, som det hedder i § 1 af Bekjendtgjørelsen af 18de Sept. 1855, gaaer ud paa at meddele „en sammenhængende almindelig Dannelse, der ved Kund- „skabsindhold og Øvelse af Aandsevnerne kan blive frugtbar for „Disciplens paafølgende hele Udvikling og for hans Færd i Livet, „hvad enten han umiddelbart fra Skolen gaaer over i en practisk „Livsstilling, eller ved en høiere Skole vil søge en videre Uddan- „nelse for et særskilt Fag.“ Af de 4 Disciple, der iaar underkaste sig Real-Afgangsprøven her ved Skolen, agte de To at benytte den derved erhvervede Adgangsret (navnlige som Forststuderende og dansk Jurist); Een har bestemt sig for Handel og Een for den militaire Stand.

„ved Universitetet giver.“ Efterat Realclasserne ved Pintsetid vare undersøgte i Henhold til Bekjendtgjørelsens § 9, meddeeldes mig under 16de Juni Ministeriets Bemyndigelse, for det vedtagne Aaremaal og første Gang for indeværende Skoleaar. Afgangsprøven for Realdisciple afholdes, ligesom 1ste og 2den Deel af Afgangsprøven for Studerende, ved Udgangen af hvert Skoleaar, saavidt muligt umiddelbart før Skolens Aarsprøve.

Den 2den Marts havde Hr. Leopold Jørgensen været Lærer ved Skolen i 25 Aar. Efter de første Undervisningstimer samledes Lærere og Disciple paa Skolepladsen, hvor følgende Sang blev afsungen:

Lad Arbeidslampen slukkes
En Stund i Skolens Gaard:
I denne Time lukkes
En Krands af Arbeidsaar,
En Krands, som Tider binde,
Der længst er svundne hen; —
Hiin Krands af vore Linde
Er som et Barn mod den.

Saa Meget sig forandrer
I fem og tyve Aar:
En voxen Slægt udvandrer,
Mens ind en yngre gaaer;
Men de, som Spiren pleie,
Som hjalp de unge Skud,
De gaae de samme Veie
Med samme Kundskabs Bud.

Saa meget sig forandrer
I fem og tyve Aar;
Du samme Vandring vandrer,
Naar Skolens Klokke slaar;

Hos Barnet blev Du hjemme
I Skolestuen tyst,
Og Taarnets dybe Stemme
Blev Dig en Vennerøst.

Den Krands af Arbeidsdage,
Med Troskabs gode Glands,
Den kjøbes ei saa fage,
Den er Din Hæderskrands;
Vi kan ei bedre bringe
End den, Du selv Dig bandt,
Men varmt skal Takken klinge
For Aarene som svandt!

En af Disciplene i øverste Classe bragte Hr. Jørgensen Skolens Tak for hans mangeaarige Virksomhed, og en Deputation af Lærere og Disciple overrakte ham et Gulduhr til Minde om Dagen.

I Juni og Juli d. A. indstille sig til Afgangsprøven for Studerende: til 1ste Deel de 16 Disciple af Overgangssclassen, til 2den Deel de 17 Disciple af Afgangssclassens ældre Hold. Til Real-Afgangsprøven indstille sig de 4 Disciple af første Realclasses ældre Hold. Udfaldet vil blive meddeelt i næste Aars Program. Om Afgangsprøven i 1856 s. n. S. 35 ff.

Underviisningens almindelige Gang og de forskjellige Classers Standpunct kan sees af nedenstaaende Udsigt over, hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.

Forberedelsesclassen.

Børnene optages helst i Sexaarsalderen, og der forlanges aldeles ingen Forkundskaber, saa at Mange ved Optagelsen ikke engang kjende Bogstaver. Her undervises, 4

Timer daglig, i Læsning og Skrivning, Regning, Sang og Legemsøvelser. Underviisningen gaaer nærmest ud paa at forberede Børnene til Optagelse i den egentlige Skole. Den maa altsaa bringe dem til at læse reent og flydende og skrive læselig Sammenskrift, og forresten, især ved Samtaler, søge at vække deres Sands og Tænksomhed og udvide deres Forestillingskreds i Retning af Skolens Lærefag.

3die Underklasse

optager som egne Læregjenstande Bibelhistorie og Jordbeskrivelse. Da det i Begyndelsen falder Disciplene uvant at lære Lectier, gaaer man i de første Maaneder temmelig langsomt frem; det Meste gennemgaaes først ved mundtlig Underviisning. I Dansk foruden Indenadslæsning (jevnlige i Chor) tillige Gjenfortælling af Nordens Sagnhistorie og Øvelse i at afskrive efter Bog eller nedskrive udenadlærte Vers; Tegning.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. I Indenadslæsning Første Deel af Hjorts Børneven læst og gjentaget, Choralæsning daglig Øvelse i Stavning; Forstandsøvelser efter Krossings Opgaver til Øvelser i Stil; Gjenfortælling af Sagnhistorien indtil Frode Frækne; Vers lærte udenad og Stykker deraf nedskrevne paa Tavle. Bibelhistorie. Balslev: det gamle Testament læst og flere Gange gjentaget. Geographi. Efter „Geographi for smaa Børn“ læst og flere Gange gjentaget Europa. Regning. De fire Regningsarter i ubenævnte Tal (Multiplication med firecifrede, Division med tocifrede Tal). Sang. I Forening med Forberedelsesclassen lært Ord og Melodi til 25 Fædrelands- og Børnesange. Tegning efter Helstedes Tegnebøger.

2den Underklasse

optager af nye Fag Naturhistorie, her kun som Skildring af enkelte Dyr, og Tydsk, med Oplæsning, Over-

sættelse og Afskrivning. I Religion læses det Nye Testaments Bibelhistorie og nogle Psalmevers, i Geographi de fremmede Verdensdele; i Dansk: Retskrivning ogsaa efter Dictat; forøvrigt Fortsættelse.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Indenadslæsning i Hjorts Børneven, 2den D. S. 233—442 og 3 D. S. 483—550; forelæst af Peter Parley og andre Reisebeskrivelser; Gjenfortælling af Sagnhistorien indtil Ansgar; Vers lærte udenad og nedskrevne efter Hukommelsen 2 Gange ugentlig; Dictat 1 Gang ugentlig. Tydsk. Hallager S. 1—23 og 63—70 oplæst (jevnl. i Chor), oversat; det Meste deraf afskrevet efter Bogen; lært Kjøen og Fleertalsformer for de deri forekommende Navneord; Vers udenad S. 167—169. Bibelhistorie. Balslev: S. 57—101; Luthers Katechismus S. 1—18, 25—27; nogle Psalmer. Geographi. G. for smaa Børn: Asien, Afrika, Amerika og Australien samt Oversigt over Menneskeracerne. Naturhistorie. Krarup Hansen: „De mærkværdigste Pattedyr“. Regning. De fire Regningsarter i benævnte Tal; jevnl. Hovedregning. Sang. Lært 23 Sange. Tegning efter Helstedes Tegnebøger.

Iste Underclasse.

Denne Classe afslutter Skolens lavere Trin (som ikke har sit tilsvarende Trin i de Kongelige Skoler). Af nyt begynder Underviisningen i Fransk, hvorved her lægges meest Vind paa Udtale og Glosekundskab. Da Sprogbegrebet begynder at vaagne, forberedes den analyserende Sprogunderviisning, navnlig af Læreren i Tydsk. Religion optager Katechismus og Lærebog. Geographi læses efter en større Haandbog, den samme, der bruges i de følgende Classer. I Regning gaaer man over til Brøk. Efter de forrige Classers Sangtimer, til Øvelse i simple Melodier med deres Text, følger her Nodelæsning.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Borgens og Rungs danske Læsebog, 3die Cursus gennemlæst to Gange; forelæst Noget af Capitain Ross's anden Opdagelsesreise, Noget af Galatheas Reise omkring Jorden samt Felttogene 1848, 49, 50; Gjenfortælling af Danmarkshistorien til Svend Tveskjægs Erobring af England; Vers, Stileøvelser og Dictat. Tydsk. Hallager: S. 70—150, undt. S. 104—116, til hver Gang Endeel af Lectien lært udenad; Dictat. Fransk. Manuel S. 6—33 (Chorlæsning), Noget udenad og øvet fra Dansk til Fransk. Religion. Balslevs Bibelhistorie til S. 101; Luthers Katechismus; Balles Lærebog S. 10—35; Psalmer. Geographi. Munthe: fra den danske Stat til Storbritannien. Naturhistorie. Prosch's mindre Lærebog S. 31—105. Regning. Addition i Brøk; Regula de tri med hele Tal; jævnlig Hovedregning. Sang. Bulls kortfattede Musyklære S. 2—4, 12—14; Sangene 1—7, 9—14. Tegning efter Helstedes Tegnebøger.

2den Fælledsclasse.

Som Grundlag for en grammatisk Underviisning i de forskjellige Sprog lægges i denne Classe Vind paa at forklare og indprente de almindelige Sprogbegreber; hertil benyttes ikke Modersmaalet, men fornemmelig det tydske Sprog, som har 5 Timer om Ugen, og Underviisningen gaaer mindre ud paa Grammatiklæsning end paa Tydning og Stiløvelse. Som nyt Fag indtræder Engelsk. Bibelhistorie læses efter et Uddrag af Skriften. Efterat den historiske Underviisning er forberedt i de forrige Classer ved mundtlig Fortælling af Sagnhistorien, læses her Historie efter Bog. Musyklære, hvis Begyndelsesgrunde lettest indøves i Skolen, bliver her afsluttet.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Funchs Læsebog S. 1—180; forelæst „Aladdin“; Krossings Schema: Sætningslære og Skilletegnene; Vers udenad; mundtligt Foredrag af Smaafortællinger; Stile. Tydsk. Rungs Læsebog S. 34—140; Forklaringer

om Sætning og Ordclasser; Schema til den tydske Grammatiks Formlære; enkelte Stykker af Jürs og Rungs Materialier; Stile og Omstile. Fransk. Manuel S. 33 - 89; Hjælpeverberne. Engelsk. Fistaines Elementarbog forfra til S. 60 med de deri forekommende grammaticalske Lectioner; Dictater. Religion. Balles Lærebog 4de og 5te Capitel; Müller: Bibelen i Udtog til S. 83; Katechismus; nogle Psalmer. Historie. Kofods vigt. Begivenh. til S. 127. Geographi. Munthe S. 120 - 246. Naturhistorie. Prosch's mindre Lærebog S. 95—153. Regning. Brøk. Sanglære. Gjennemgaaet Bulls kortfattede Musiklære. Tegning efter Fortegninger og fritstaaende Legemer, samt geometrisk Tegning.

Iste Fælledsclasse.

I denne Classe forberedes Adskillelsen mellem de Disciple, der ere bestemte til Studering, og dem, der skulle gjennemgaae Realclasserne, idet de Studerende 6 Timer ugentlig læse Latin, medens de Øvrige foruden 1 Tillægstime i Tydsk have Arithmetik 3 Timer og geometrisk Tegning 2 Timer; alle de andre Timer ere fælleds. I Dansk, i denne og næste Classe, medtages Nordens Gudelære. For de Studerende afsluttes Underviisningen i Engelsk. Sangunderviisningen sluttes med tostemmig Sang; de, som mangle Anlæg for Musik, have samtidig Time i Skrivning.

I det forløbne Skoleaar er gjennemgaaet: Dansk. Indenadslæsning af Campes „Amerikas Opdagelse“; foreløst „Hakon Jarl“, „Palnatoke“, og „Landet fundet og forsvundet“; gjennemgaaet den nordiske Gudelære; Vers udenad; Foredrag af Smaafortællinger; Stile og Dictater. Latin. (De Studerende) Bergs og Møllers Læsebog 1ste D. S. 1—39; Madvigs Formlære; Stile og Omstile. Tydsk. Rung S. 152—213; Artiklerne, Substantivernes Declination, Pronominerne og Verberne; Stile; af Jürs og Rungs Materialier fra Stykke 95 Bogen ud (Realdisciplene tillige S. 80—92 og flere Stiløvelser. Fransk. Bjerrings Samling af lette Læsestykker S. 1—68. udenad Side 1—14;

Hjælpeverberne, de 3 Conjugationer, Articlerne, Formationstabellen, de stadige Endelser, Fleertalsdannelsen, Hunkjønnsdannelsen, Comparationen og Pronominerne, undt. de ubestemte. Engelsk. Fiestaines Elementarbog S. 1—122; Verberne; Dictater. Religion. Balles Lærebog Cap. 6; Müller: Bibelen i Udtog S. 120—220; Psalmevervs. Historie. Hist. vigt. Begivenh. fra Korstogene til den franske Revolution. Geographi. Asien, Afrika, Amerika, Australien. Naturhistorie. Prosch's mindre Lærebog: Dyreriget og Indledning til Planteriget. Regning. Regula de tri. Arithmetik. (Realdisciplene) Decimalbrøk; de 3 Regningsarter. Tegning. (Igl.) Geometrisk Tegning. Sang tostemmig.

2den Realclasse.

Foruden de forskjellige Lærefag og Færdigheder, som i de lavere Classer lidt efter lidt ere inddragne i Undervisningen, optages af nyt Geometri, medens tillige Arithmetik bliver mere matematisk behandlet. Fædrelandshistorie og Naturhistorie læses efter udførligere Lærebøger; i Tydsk og Engelsk læses foruden de daglige Lectier jevnlig Noget udenom, efter frit Valg. I denne og næste Classe holdes af og til Prøve i dansk Retskrivning, Regning og Skjønsskrift, med forhøiet Indflydelse ved den maanedlige Sammentælling.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Øvelser i Op-læsning; forelæst „Stærkodder“ og „Væringerne“; gennemgaaet den nordiske Gudelære; Vers udenad af Krossings poet. Lsb. 2D.; mundtligt Foretag efter eget Valg; Stile og Dictater og i Forbindelse hermed de vigtigste Retskrivningsregler og Regler for Skilletegnene. Tydsk. Hjorts t. Lsb. S. 20—105; Hjorts Grammatik: Substantivernes Kjøen og Declination, Adjectiverne, Pronominerne og Verberne; oversat fra Dansk til Tydsk Kofods Historie S. 118—132; Stile og Omstile; Udenoms-læsning efter eget Valg. Fransk. Borrings Lsb.f. Mellemlasser: til S. 82, Dansk til Fransk: til S. 7; Grammatik, efter Abrahams, den forreste Deel, Hjælpeverberne og de regelmæssige Conjugationer. Engelsk.

Fistaines engl. Fortællinger S. 64—150; Verberne efter Mariboers Formlære; Stile og Dictater; selvvalgt Læsning. Religion. Balles Lærebog 7de og 8de Capitel; Müller: Bibelen i Udtog S. 145—220; Psalmevers. Historie. Allens Danmarkshistorie. Geographi. Munthes G. fra Danmark til Schweiz. Naturhistorie. Efter Drejer og Bramsen: Beendyrene. Geometri. De to første Afdelinger af Bergs Geometri. Arithmetik. De fire Regningsarter efter Lærereus Dictat; Decimalbrøk indøvet. Regning. Simpel, sammensat og omvendt Regula de tri, Rentesregning. Tegning. Frihaands- og geometrisk Tegning.

Iste Realclasse

er en Toaars Classe, der afsluttes ved den ifølge Bekjendtgjørelse af 18de Sept. 1855 ordnede Real-Afgangsprøve. Som nyt Fag optages her Naturlære, mekanisk og kemisk samt de kemiske Grundstoffer; Underviisningen i de andre Fag fortsættes og udvides. I Tydsk, Engelsk og Fransk læses Endeel udenom, efter frit Valg og paa egen Haand. I Dansk læres udenad et Udvalg af Digte, som Grundlag for Meddelelser om den danske Litteratur, hvert Aar et nyt Afsnit; der gennemgaaes nogle lette svenske Læsestykker. I Mathematik har det ældre og det yngre Hold tildeels særskilte Timer.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Lært Vers af Digterne fra Holberg til Wessel, Meddelelser om deres Levnet; Oplæsninger; lært nogle Stykker af „Svenske Vers“ og af „Fänrik Ståls sägner“; Munchs det danske, svenske og tydske Sprogs Formlære; Gjengivelse af forelæste Digte, Afhandlinger, Dictater. Tydsk. „Götz v. Berlichingen“; Hjorts t. Lsb. „Reise um die Welt“; Hjorts Gram. S. 1—30, Verberne, Syntaxen; fra Dansk oversat Endeel af Kofods Historie; Stile og Omstile; desuden selvvalgt Læsning af større eller mindre Omfang. Fransk. Mérimée Colomba til S. 119; Abrahams Gram. forreste Deel og Verberne; Stile med Omstile, Dictater; selvvalgt Læsning. Engelsk. Fistaines engl. Fort., de Eldre hele Bogen, de

Yngre til „Twice lost but saved“; Verberne; Stile; selvvalgt Læsning. Religion. Bibelen i Udtog: det gamle Testament; Levinsens Kirkehist. S. 151 til Mormonerne; Oplæsning af Heises udv. St. af d. gamle Testament. Historie. Allens Danmarkshistorie; Kofods Hist. vigt. Begivenh., de Ældre hele Bogen, de Yngre til den nyere Historie. Geographi. Munthes Geographi, hele Bogen, de Yngre ikke Asien og Afrika. Naturhistorie. Bramsen og Drejer, hele Bogen. Naturlære. Den chemiske Deel efter Silfverberg; Johustrup: De chemiske Grundstoffer; de Ældre tillige: Silfverberg, Den mechan. D. fra Bevægelseslæren ud. Geometri. De Ældre Svevningsens Plangeometri med endeel Tilføielser af Læren; de Yngre Bergs Planimetri § 104—187; skriftlige Opgaver. Arithmetik. Den elementaire Deel, indbefattende den kvadratiske Ligning, dobbel Irrationalitet, Logarithmer efter Lærens Dictat; skriftlige Opgaver. Regning. Renteregning og Rente af Rente, Selskabsregning, Kjædesætningen. Tegning. Frihaands- og geometrisk Tegning.

5te studerende Classe

modtager de studerende Disciple fra første Fælledsclassen. I Latin læses en let Forfatter, som Cornelius Nepos; foruden Formlæren blive enkelte, mundtlig meddeelte, syntaktiske Regler indøvede ved Stile. I Historie læses Gammelhistorie; i Geographi øves tillige Korttegning; i Naturhistorie indtræder en udførligere Haandbog; Arithmetik kommer til som nyt Fag, stadig indøvet ved Tavleregning.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Oplæsning af Campes „Amerikas Opdagelse“, ligeledes af „Melampe“, „Hexeri og blind Allarm“, „Barselstuen“, idet Rollerne vare fordeelte imellem Disciplene; forelæst „Stærkodder“; den nordiske og det Vigtigste af den græske Gudelære efter Winther; Vers udenad; Stile og Dictater. Latin. Af Corn. Nep.: Miltiades, Themistocles, Aristides, Alcibiades, Conon, Dion, Datames, Epaminondas, Eumenes, Timoleon, De regibus, Hannibal; af Madvigs Sproglære: Formlæren; Stile og Omstile. Tydsk. Jürs og Rungs Lsb. S. 1—81; Hjorts Grammatik: Declinationerne med Tillægene, Adjectivernes Declination og Comparation, Pronominerne, de uregelmæssige Verber. Fransk. Borrings Lsb. S. 1—82; Abrahams

Grammatik: Hjelpeverberne, de 3 Conjugationer, passive og pronomi-
nale Verber, uregelm. og ufuldst. Verber fra aller til vouloir. Reli-
gion. Balles Lærebog, 7de og 8de Cap.; Bibelen i Udtog: Det gamle
Testament, undt. S. 123—145 og 157—158; Psalmer. Historie.
Bohrs gamle Hist. Geographi. Munthes G. fra Danmark til Frankrig;
Korttegning. Naturhistorie. Lütken: Det menneskelige Legeme,
Pattedyrene og Fuglene. Arithmetik. Sum, Differents, Product,
Potents efter Lærerens Dictat; Sætningerne idelig indøvede ved Tavle-
regning. Regning. Regula de tri, Rentesregning.

4de studerende Classe.

Her indtræder Græsk, med Læsebog og Schema til
Formlæren. Foruden at Underviisningen i Arithmetik bliver
udvidet, kommer Geometri til som nyt Fag. I Dansk
indledes Kundskab til Fædrelandets Litteratur ved Oplæsning
og Udenadslæren, og der gennemgaaes, ligesom ogsaa i
følgende Classe, nogle lette svenske Læsestykker. I Religion
læres udenad udvalgte Stykker af det Nye Testament. I
Latin læses Cæsar og Ciceros Taler og Noget af Syntaxen
efter Bog, i Historie Middelalderen; i Naturhistorie begyndes
paa Botanik.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Forelæst af
Oehlenschläger, P. Møller og Blicher; lært udenad „Danmark og Norge“
(af Ørvarodds Saga) og flere Digte; Stile; Svensk af Progr. „svenske Vers“:
„Jätten Finn“, „Axel“, „Vikingabalk“. Latin. Cæsar Bell. Gall. 3die.
4de, 5te Bog; Cicero: de to første Taler mod Catilina; Madvigs Sproglære:
repeteret Formlæren og af Syntaxen læst til Adjectiverne; Stile.
Græsk. Bergs gr. Lsb. f. Beg. S. 1—21; Bergs Schema til den gr.
Formlære; Stile. Tydsk. Jürs og Rung: S. 67 . 77 og 159—301; Hjorts
Gram. Formlæren; Stile. Fransk. Mérimée S. 256—330; Abrahams
Gram. Verberne, Pronominerne, Fleertals- og Hunkjønndannelsen. Re-
ligion. Marci Evang. til Cap. 14; Bibelen i Udtog: fra Hiobs Bog
til det Nye Testament, fremdeles Apostlenes Gjerninger og Pauli
Reiser; Psalmer. Historie. Bohrs Middelalderens Historie, undt.

de nordlige og østlige Stater. Geographi. Munthe: Frankrig, Schweitz, Italien, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland, Asien; Korttegning. Naturhistorie. Prosch: Hvirveldyrene; Vaupells Botanik: 1ste Afdeling. Geometri. Bergs Geom. til Cirklen. Arithmetik. De fire Regningsarter, Divisionsrest, Tals Delelighed, fælleds Maal, Brøk, Decimalbrøk (efter Lærerens Dictat).

3die studerende Classe.

I Latin lægges Vind paa Ordføiningen, og der meddeles Forkundskaber i Gudelære, Metrik og hvad der ellers kan forberede til Forfatterlæsning; foruden prosaiske Stykker læses her navnlig Noget af Ovid. Danmarks Historie og Geographi læses efter udførligere Haandbøger; i Tydsk og Fransk, foruden det Fælleds, af og til større Stykker efter frit Valg.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Litteraturhistorie: Kjempeviserne. Holberg, Ewald, Wessel, Blicher; Vers; mundtlig Fortælling; Stile; Svensk. Latin. Livius 44de Bog; Ciceros Tale pro Archia; af Ovid: Deucalion, Phaëton, Callisto, Cadmus og Pyramus et Thisbe, efter Blochs Udgave; Madvigs Sproglære: de uregelmæssige Verber, og af Syntax' 2det Afsnit fra Coniunctiv; det Vigtigste af Metrik og Mythologi mundtlig; Stile. Græsk. Bergs græske Læsebog 2det Cursus S. 33—51; Xenophons Anabasis: 2den Bogs 5te Cp., 4de Bogs 5te Cp., 5te Bogs 3die og 9de Cp.; Tregders Grammatik: de uregelmæssige Verber; enkelte Stile, efter Bergs Læsebog 2det Cursus. Tydsk. Goethe: Götz v. Berl.; Jürs og Rung S. 310—360; fra Dansk oversat Allen S. 17—25; Hjorts Grammatik: Formlæren og det Vigtigste af Syntaxen; Stile; maanedlig Udenomslæsning. Fransk. Mérimée: „Colomba“, 100 S.; „le petit Jeannot“ til St. 34; Abrahams Grammatik: Formlæren; Udenomslæsning. Religion. Udenad af N. T. Galaterbrevet samt udvalgte Capitler og Stykker af 1ste Corinth. og Jacobs Brev; Müller, Bibelen i Udtog: det gamle Testament fra Dommerne; Oplæsning af Heises udv. St. af det gamle Testament; Psalmer. Historie. Allens Lærebog; Bohrs Lærebog i den gamle Historie: S. 1--96. Geographi.

Munthe: Norge og Sverrig, Rusland, Preussen, Tydskland, Asien, Amerika og Australien; Erslev: den danske Stats Geographi. Naturhistorie. Prosch: Leddyr, Bløddyr og Straaledyr, det menneskelige Legeme; Vaupell: blomsterløse Planter, Nøgenfrøede og Eenfrøbladede. Geometri. Berg: Udmaaling af Vinkler, Lighedsaethed, retliniede Figurers Fladeindhold, samt repeteret det i forrige Aar Læste; skriftlige Opgaver. Arithmetik. Rødder, Ligninger af 1ste Grad, Decimalbrøk; Opgaver.

Overgangsclassen

fortsætter med de Fag, der skulle læses i den paafølgende Afgangssklasse, og afslutter tillige de fire Fag, hvori der ved Aarets Udgang holdes Afgangsprøve, nemlig Tydsk (samt tydsk Stiil og Litteratur), Fransk, Geographi og Naturhistorie; i Geographi tages Danmark udførligere, og i Tydsk og Fransk fortsættes med Udenomslæsning. I Religion gives en Udsigt over Kirkens Historie; i Græsk begyndes paa Homer; i Historie læses den nyere Tid.

I det forløbne Skoleaer er gennemgaaet: Dansk. Litteraturhistorie: Kjømpeviserne, Wessel, Ewald, Baggesen, Poul Møller og Blicher; forelæst Stykker af de nævnte Forfattere; Vers; mundtlig Gjengivelse; Stile. Latin. Virgil: Æneidens 4de og 5te Bog; Livius: 45de Bog; Madvigs Grammatik: §§ 300—423; Stile. Græsk. Bergs udvalgte Stykker af Iliaden og Odysseen: S. 1—21; Bergs Udvalg af græske Taler, 1ste Deel S. 67—92 (Lysias); Madvigs græske Ordforæningslære § 1—36. Tydsk. Hjorts tydske Læsebog, 2det Bind; fra Dansk oversat Bohrs Lærebog i den nyere Historie S. 1—44; Litteraturhistorie; udenad af „Tydske Vers“; Stile; Udenomslæsning. Fransk. Tøpffer: „Nouvelles Genèveises“: S. 237—416; oversat fra Dansk af „Le petit Jeannot“ til St. 54; Abrahams Grammatik; Udenomslæsning. Religion. Levinsens Kirkehistorie; i det græske Testament: Galaterbrevet. Historie. Bohrs Lærebog i den nyere Historie: fra 1517—1789. Geographi. Munthe: hele Bogen; Erslev: den danske Stats Geographi. Naturhistorie. Prosch: Dyreriget; Vaupell: Plante-

riget. Geometri. Bergs Geometri, Cirkelns Beregning efter Dictat; Opgaver. Arithmetik. Den kvadratiske Ligning, dobbel Irrationalitet, Ligninger med flere Ubekjendte, Logarithmer, Rækker; Opgaver.

Afgangsclassen

er toaarig og sluttet med 2den Deel af Afgangsprøven for Studerende. Naar Disciplenes Antal gjør en Deling fornøden, bliver Classen deelt i sideordnede Afdelinger, med et lige Antal Ældre og Yngre i hver; kun under den sidste Repetition læser det ældre og det yngre Hold for sig. Som nyt Fag optages Naturlære. I Religion læses et Evangelium paa Græsk. I Dansk bliver der ved Siden af de skriftlige og mundtlige Øvelser gennemgaaet Mønstre i forskjellige Stilarter. I Latin og Græsk læses, foruden hvad der bliver at opgive til Afgangsprøven, Stykker af de lettere Forfattere som Maanedslæsning; tillige visse Capitler af Ordføiningslæren og det Vigtigste af Gudelæren og de historiske Hjælpefag. I Historie læses foruden Haandbøgerne et eller andet mærkeligt Afsnit udførligere efter en Historieskriver. Mathematiken optager Stereometri, Trigonometri og Astro-nomi. For dem, som ønske det, gives Underviisning i Hebraisk.

I det forløbne Skoleaar er gennemgaaet: Dansk. Med særligt Hensyn til Fremstillingsmaaden, Oplæsning af Holbergs Epistler og Moralske Tanker, Heibergs Afhandling om Vaudevillen, Geijers om Cicero; Afhandlinger, Oversættelser fra Latin; mundtlige Øvelser. Latin. Livius: 44de og 45de Bog; Tacitus: Agricola; Cicero: Verri-nernes 5te Bog; Horats: Epist. I; i Madvigs carmina selecta: Stykker af Lucretius, Catull, Tibull, Propertius og Ovid; Gudelæren efter Moritz's, Tregders eller andre Haandbøger, læst afsnitvis, med Otf. Müllers „Archäologie der Kunst“ som Grundlag; Antiquiteter, tildeels efter Bojesen; Madvigs Grammatik; Stile og Versioner. Græsk. Herodot: 5te Bog; Homer: 7de Bog af Iliaden og 7de Bog af Odysseen; det

yngre Hold tillige Plutarchs Agis og Kleomenes. Grammatik, efter Tregdet og Madvig. Historie. Bohrs Oldtidens, Middelalderens og den nyere Tids Historie; Ægyptertoget 1798, efter Thiers; Ingerslev og Holm: den peloponnesiske Krig. Religion. Paa Græsk Lucas' Evangelium og Jacobs Brev; Gads Lærebog § 1—65. Geometri. Trigonometri og Stereometri efter Ramus; Grundtrækkene af Astronomien efter Steen, Lærerens Dictat og Oplæsning af populaire Skrifter; Opgaver, tildeels efter Bauer. Arithmetik. Opgaver. Naturlære. Den mechaniske Deel efter Ørsted. Hebraisk. Andet Aar: Genesis 13—50; 15 af Davids Psalmer; Første Aar: Genesis 1—8; Whittes Grammatik.

GRUNDBESTEMMELSER FOR SKOLENS ORDNING.

JULI 1851.

1. Borgerdydskolen paa Christianshavn er en privat Skole, som ledes af Forstanderen, under det almindelige Tilsyn af Ministeriet for Kirke og Underviisning.

Skolens Formaal er at meddele Disciplene den Almeendannelse, som er en Forudsætning for høiere videnskabelig eller praktisk Fagdannelse, og at fremme deres personlige Udvikling ved at indlemme dem i Skolens og den enkelte Classes Samfund.

2. Skolen har en studerende Afdeling og en Realafdeling, med fælleds Underclasser. Afgangsskolen i begge Afdelinger er toaarig, de øvrige Classer eetaarige.

Efter den tilsigtede Dannelses Omfang og Retning saavel som Classernes Modenhedstrin gaaer Underviisningen ud paa at vække den aandelige Sands ved at indprente en grundig, klar og frugtbar Kundskab og en tilsvarende Færdighed i Anvendelsen deraf. Tillige bliver der sørget for Legemets Udvikling og Friskhed.

Lærerne søge at skaffe deres Fag Indgang ved en lærerig og tiltalende Underviisning fremfor ved Tvangs- eller Pirringsmidler. Deres Optegnelser om enhver Discipels Flid og Fremgang i de Fag, hvori han bliver prøvet, meddeles til Underretning i Hjemmet.

Aarlig afholdes en offentlig Prøve. Opflytningen i ny Classe afgjøres af Skolens Forstander, som derved tager Hensyn til Aarsprøvens Udfald og Lærernes aarlig afgivne Vidnesbyrd.

Saa vel for Studerende som for Realdisciple holdes fuldstændig Afgangsprøve ved Skolen, efter de af det Offentlige vedtagne Bestemmelser.

3. I Forening med Skolens Forstander ville Lærerne ved en frisindet, ligefrem Behandling stræbe at fremkalde den Aabenhed, Velvillie og Tillid, som er en Betingelse for Skolens Virksomhed i sædelig Retning. Hertil bidrager ogsaa Lærernes Deeltagelse i Skolens Samliv udenfor Underviisningstimerne.

Hver Classe har sin Classelærer, der er særlig opfordret til at komme Disciplene imøde, vejlede Ordensduxen saavel som enhver af dem til en rigtig Opfattelse af deres Forhold til Skolen, hjælpe de Nyoptagne tilrette, paasee en jevn Fordeling af de daglige Arbejder og saaledes virke til at skaffe Skolens Bestræbelser Fremgang.

Ligesom Lærerne vaage over god Orden, hver i sine Timer, saalænge Classen er samlet, medvirke de paa Skolens Vegne til det fornødne Tilsyn, overalt hvor de ere tilstede.

Det Middel, der fra Lærernes Side anvendes mod Forsømmelser eller Uordener, er, næst personlig Paamindelse, en skriftlig Anke, som forevises Skolens Forstander for med

hans Paategning at indføres blandt Meddelelserne til Hjemmet. Af ham afgjøres, om nogen yderligere Skolestraf bliver at anvende.

Leilighedsviis indbydes Lærerne til almindelige eller engere Møder, hvor det Nærmere om Læreplan og Skoleorden bliver overveiet.

Statistiske Meddelelser.

I Juni og Juli Maaned 1856 afholdtes 2den Deel af Afgangsprøven for Studerende: skriftlig (Latinsk Stil, Latinsk Oversættelse, Udarbeidelse i Modersmaalet, aritmetisk og geometrisk Udarbeidelse) d. 23de, 24de og 25de Juni; mundtlig Dagene fra d. 27de Juni til d. 5te Juli i Latin (Philol. cand. R. Møller og Prof. M. Hammerich; Meddommere: Prof. Dorph, indbudt, og Stud. philol. I. C. L. Dahlenborg); Græsk (Overlærer C. Berg; Prof. Dorph, Philol. cand. R. Møller); Historie (Cand. theol. A. Ingerslev; Cand. theol. L. Jensen, Cand. phil. C. Plesner); Religion (Cand. theol. R. Frimodt; Provst Pram Gad, Cand. theol. H. Petersen); Aritmetik og Geometri (Cand. phil. K. H. Schow; Cand. math. H. A. Pedersen, Stud. theol. J. A. Trane); Naturlære (Cand. polyt. L. Friis; Cand. polyt., Justeermester J. Thomsen, Exam. polyt. E. Ibsen); Hebraisk (Cand. theol. R. Frimodt; Licent. theol. Pastor C. Rothe, Cand. theol. G. A. Exner). — Udarbeidelserne i Modersmaalet bedømtes af Prof. M. Hammerich, Licent. C. Rothe og Cand. theol. A. Ingerslev, de latinske Stile og Oversættelser af Philol. Cand. R. Møller, Prof. Dorph og Stud. philol. Dahlenborg.

Til Prøven indstillede sig de 17 Disciple af Afgangsclassens ældre Hold, nemlig:

Buch, Johan, en Søn af Hr. Urtekræmmer Buch her i Staden; indkom i Skolen October 1843.

- Clemensen, Emil, en Søn af Hr. Overlæge Clemensen i Nyborg; indkom i Skolen October 1849.
- Collin, Edgar, en Søn af Hr. Assessor Collin her i Staden; indkom i Skolen August 1848.
- Dahl, Villiam, en Søn af Hr. Musiklærer Dahl her i Staden; indkom i Skolen August 1848.
- Engholm, Theodor, en Søn af Hr. Kjøbmand Engholm her i Staden; indkom i Skolen October 1844.
- Hiort, Johannes, en Søn af Hr. Litteratus Hiort i Christiania; indkom i Skolen Juni 1845.
- Holm, Villiam, en Søn af Hr. Grosserer L. Holm her i Staden; indkom i Skolen August 1847.
- Jürs, Hermann, en Søn af Hr. Sproglærer Jürs her i Staden; indkom i Skolen August 1852.
- Jørgensen, Frederik, en Søn af Hr. Oberstlieut. Mægler Jørgensen her i Staden; indkom i Skolen August 1852.
- Krarup, Hans, en Søn af afd. Dr. N. B. Krarup, Forstander for Borgerdydskolen paa Christianshavn; indkom i Skolen August 1842.
- Müllertz, Anton, en Søn af Hr. Overlæge Müllertz her i Staden; indkom i Skolen October 1842.
- Nørregaard, Jens, en Søn af Hr. Cancellisecretair Nørregaard her i Staden; indkom i Skolen Februar 1848.
- Pedersen, Christian, en Søn af Hr. Hørkræmmer H. Pedersen her i Staden; indkom i Skolen Juli 1850.
- Reimann, Carl, en Søn af afd. Eddikebrygger Reimann; indkom i Skolen November 1848.
- Stage, Gottlob, en Søn af afd. Skuespiller Stage; indkom i Skolen April 1846.
- Thun, Gotthard, en Søn af Hr. Sproglærer Thun her i Staden; indkom i Skolen August 1847.
- Westergaard, Frederik, en Søn af afd. Catechet Westergaard i Kjerteminde; indkom i Skolen November 1847.
- Med Undtagelse af Collin, som bestod 1ste Deel af Prøven i 1853, og Dahl, Holm og Pedersen, som vare stede til Omprøve i 1855, havde de bestaaet 1ste Deel i 1854.

Udfaldet vil sees af efterfølgende Liste:

	Iste Deel.				2den Deel.									Hovedcharacter.	Hebraisk.
	Tydsk.	Fransk.	Geographi.	Naturhistorie.	Udarb. i Modersmaalet.	Latin skriftl.	Latin mundtl.	Græsk.	Historie.	Religion.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.		
Buch, Johan	mg.	tg.	ug.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	g.	<i>Anden Character</i>	
Clemensen, Emil	tg.	g.	g.	ug.	ug.	tg.	g.	g.	mg.	mg.	ug.	mg.	g.	<i>Anden Character</i>	
Collin, Edgar	g.	g.	g.	g.	mg.	tg.	g.	mdl.	tg.	g.	g.	tg.	g.	<i>Anden Character</i>	
Dahl, Villiam	g.	mg.	mg.	mdl.	tg.	g.	g.	g.	tg.	mg.	g.	mdl.	g.	<i>Tredie Character</i>	
Engholm, Theodor	mg.	mg.	ug.	mg.	g.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	<i>Første Character</i>	
Hiort, Johannes	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	tg.	mg.	g.	mg.	g.	tg.	g.	<i>Anden Character</i>	
Holm, Villiam	g.	mg.	g.	tg.	g.	tg.	g.	g.	mg.	g.	g.	tg.	mdl.	<i>Anden Character</i>	
Jürs, Hermann	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	<i>Første Character</i> <i>med Udmærkelse</i>	ug.
Jørgensen, Frederik	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	ug.	ug.	ug.	<i>Første Character</i>	
Krarup, Hans	mg.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	<i>Første Character</i>	g.
Müllertz, Anton	tg.	g.	g.	mg.	g.	mdl.	mg.	tg.	tg.	g.	tg.	tg.	tg.	<i>Tredie Character</i>	
Nørregaard, Jens	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	<i>Første Character</i>	ug.
Pedersen, Christian	mg.	ug.	mg.	g.	g.	g.	mg.	mg.	g.	ug.	g.	g.	mg.	<i>Første Character</i>	
Reimann, Carl	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	ug.	<i>Første Character</i> <i>med Udmærkelse</i>	
Stage, Gottlob	ug.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug.	<i>Første Character</i> <i>med Udmærkelse</i>	
Thun, Gotthard	ug.	g.	ug.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	ug.	ug.	mg.	<i>Første Character</i>	
Westergaard, Frederik	mg.	g.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	mg.	<i>Første Character</i>	

1ste Deel af Afgangsprøven afholdtes: skriftlig (Tydsk Still) d. 24de Juni; mundtlig d. 25de og 26de Juni i Tydsk (Cand. theol. H. Petersen; Capellan Nielsen, Cand. phil. K. H. Schow); Fransk (Cand. phil. O. C. Borch; Universitetsbibliothecar Hannover, Dr. G. Fistaine); Geographi (Cand. theol. A. Ingerslev; Universitetsbibliothecar Gundorph, Cand. phil. C. Plesner); Naturhistorie (Stud. med. D. Bølling; Dr. Ørsted, Cand. phil. L. Jørgensen).

Til Prøven indstillede sig Overgangsclassens 13 Disciple. Udfaldet var følgende:

	Tydsk.	Fransk.	Geographi.	Naturhistorie.
Berggreen, Edvard . .	ug.	g.	mg.	tg.
Dorph, Holger	mg.	mg.	ug.	mg.
Friis, Carl	g.	tg.	ug.	mg.
Grønbech, Sophus . . .	mg.	mg.	mg.	ug.
Holm, Conrad	mg.	mg.	ug.	mg.
Jantzen, Albert	g.	mg.	ug.	mg.
Kramp, Arthur	mg.	mg.	mg.	g.
Krarup, Ove	tg.	g.	g.	mg.
Larsen, Frederik	mg.	ug.	ug.	g.
Martensen, Julius . . .	mg.	mg.	ug.	ug.
Seehusen, Victor	g.	g.	g.	ug.
Steenbach, Charles . .	mg.	mg.	g.	g.
Sørensen, Richard . . .	mg.	mg.	mg.	mg.

I Aarets Løb ere udgaaede af 1ste Realclasse, efter at have underkastet sig en Aarsprøve i Classen: Charles Neergaard, Thor Dalberg og Henny Lohse. Paa Grund af den i forrige Program omtalte nye Ordning af Realundervisningen blev der ifjor ikke holdt „Modenhedsprøve“, hvorimod der iaar holdes fuldstændig Real-Afgangsprøve i Henhold til Examensbestemmelserne i Bekjendtgj. af 18de Septbr. 1855.

Skolens Disciple ere (sidst i Juni d. A.) 220 (ifjor 226).

De ere fordeelte i følgende 14 (tildeels 15) Classer:

Afgangssclasser	A med 13 Disciple	} ,)
—	B — 14 —	
Overgangssclassen	— 16 —	
3die studerende Classe	— 15 —	
4de — —	— 16 —	
5te — —	— 16 —	
1ste Realclasser	— 10 —	
2den —	— 13 —	
1ste Fælledsclasser	A — 13 —	} ..)
— —	B — 14 —	
2den —	— 20 —	
1ste Underclasser	— 23 —	
2den —	— 19 —	
3die —	— 13 —	
Forberedelsesclassen	— 5 —	

I omstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling er Hovedsummen af Timerne i hvert Fag ikke allevegne lig Summen af de for de enkelte Classer anførte Timer, da den tillige maa beregnes efter den meer eller mindre adskilte Underviisning i de deelte Classer, forat det virkelige Timeantal kan blive angivet.

*) Sideordnede, men fuldstændig adskilte.

***) I visse Timer forenede.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Høiere Classer.	Afg. AogB.	Ovg.	III.	IV.	V.	1 R.	2 R.	Timer alt.
Latin	8	7	8	8	9	48
Græsk	5	4	5	4	23
Dansk	2	2	2	2	3	3	3	19
Tydsck	4	2	2	2	3	3	16
Fransk	3	2	2	2	3	3	15
Engelsk	3	3	6
Religion og Bibelhistorie..	2	2	2	2	2	2	2	16
Historie	3	2	3	2	3	2	2	20
Geographi	3	2	2	2	2	2	13
Mathematik og Regning ..	5	4	5	4	3	6	7	41
Naturhistorie	3	2	2	2	2	2	13
Naturlære	2	3	..	7
Tegning	2	2	4
Skrivning	2	2	2	6
Gymnastik og Svømning ..	1	2	2	1	2	11
	28	34	33	32	32	34	33	258

Lavere Classer.	1 Fælledscl. a og b.	2 Fælledscl.	1 Undercl.	2 Undercl.	3 Undercl.	Forb.	Timer alt.
Dansk	3	3	6	8	8	9	31
Latin	6	6
Tydsck	2	5	3	3	14
Fransk	3	3	3	11
Engelsk	2	3	6
Religion og Bibelhistorie...	2	2	2	2	3	..	12
Historie	2	2	5
Geographi	2	2	2	2	3	..	12
Mathematik og Regning	3	3	4	4	5	6	24
Naturhistorie	6	2	2	2	9
Musiklære og Sang	2	2	1	1	2	2	7
Tegning	1	2	2	2	2	..	10
Skrivning	2	2	3	4	5	5	17
Gymnastik og Svømning	2	2	2	2	2	2	10
	32	33	30	30	30	24	174

Skolens Lærere.

- M. Hammerich, Prof., Cand. theol. og Dr. phil., Lærer i Latin i næstøverste Classe 1831 og 34, Forstander for Skolen siden 12te Decbr. 1842; læser Dansk i Afgangsclasse A og B og i 1ste Realclassse (siden Aug. 1841 og April 1844), Latin i Afgangsglassen (siden Decbr. 1842) og tydsk Litteratur i Overgangsglassen; 12 Timer ugentlig.
- Hr. N. U. Krossing, Cand. phil., Cantor i Citadellet, Lærer siden 1ste Octbr. 1828; Dansk i 5te studer. Cl., 2den Realclassse, 1ste Fælledscl. A og B, 2den Fælledscl., 1ste og 2den Underclassse; 28 Timer.
- Hr. O. C. Borch, Cand. phil., Lærer siden Aug. 1830; Fransk i alle Classer og Tydsk i 5te stud.; 28 Timer.
- Hr. Leopold H. S. Jørgensen, Cand. phil., Lærer siden Marts 1832; Naturhistorie i 1ste Fælledscl. A og B, 2den Fælledscl., 1ste og 2den Undercl., Geographi i 2den Fælledscl., 1ste, 2den og 3die Undercl., Tegning i 3die Undercl.; 22 Timer.
- Hr. J. H. C. Scheer, Dbm., Lærer siden Septbr. 1833; Gymnastik og Svømning; 21 Timer.
- Hr. Hans P. L. Petersen, Cand. theol., Lærer siden Aug. 1840; Tydsk i Ovgcl., 3die stud., 1ste og 2den Realcl., 2den Fælledscl. og 1ste Undercl., Engelsk i 2den Fælledscl., Religion i 5te stud. og 1ste Undercl.; 28 Timer.
- Hr. G. P. N. Fistaine, Dr. phil., Lærer siden April 1841; Latin i 3die studer., Engelsk i 1ste og 2den Realcl. og 1ste Fælledscl. A og B, Tydsk i 1ste Fælledscl. (Realafdeling) og i 4de stud.; 20 Timer.
- Hr. C. Berg, Philol. cand., Overlærer ved Metropolitanskolen, Lærer siden Octbr. 1842; Græsk i Afgangsccl. A og B; 10 Timer.
- Hr. J. N. G. Forchhammer, Cand. philol., Dr. phil., Lærer fra Aug. 1845 til Aug. 1851 og nu siden November 1856; Latin i Afgcl. A og B.; 12 Timer.
- Hr. Chr. Andersen, Cand. philol., Lærer fra Aug. 1847 til April 1849 og nu siden November 1856; Latin i Ovgcl.; 7 Timer

- Hr. K. H. Schow, Cand. phil., Lærer siden Marts 1848, deeltager i Inspectionen siden Januar 1853; Matematik i Afgangsl. A og B, Ovgcl., 3die og 5te stud. Cl., 1ste og 2den Realcl., Røgning i 1ste Realcl., Skrivning i 5te stud. Cl.; 36 Timer.
- Hr. Chr. Plesner, Cand. phil., Lærer siden Aug. 1848, deeltager i Inspectionen siden Jan. 1854; Latin i 4de og 5te stud. og 1ste Fælledsl., Historie og Geographi i 5te stud., 1ste og 2den Realcl.; 36 Timer.
- Hr. A. Ingerslev, Cand. theol., Lærer siden Marts 1851, deeltager i Inspectionen siden Januar 1853; Historie i Afgangsl. A og B., Ovgcl., 3die og 4de stud., Geographi og Dansk i Ovgcl., 3die og 4de stud., Græsk i 3die stud.; 31 Timer.
- Hr. L. Friis, Cand. polyt., Dbm., Lærer siden Febr. 1853; Naturlære i Afgangsl. A og B; 4 Timer.
- Hr. J. A. Trane, Cand. theol., Lærer siden Februar 1853; Skrivning i alle Classer undt. 5te stud., Tegning i 1ste Fælledsl. (Realafd.); 30 Timer.
- Hr. R. Frimødt, Cand. theol., Lærer siden Januar 1854; Religion i Afgangsl. A og B, Ovgcl., 3die og 5te stud. og 1ste Realcl., Hebraisk i Afgangsl., Tydsk i 2den Undercl., Regning i 3die Underclasse og Forberedelsel., Tegning i 2den Undercl.; 25 Timer.
- Hr. Eugen Ibsen, Exam. polyt., Lærer siden Januar 1854; Naturlære i 1ste Realcl., Matematik i 4de stud.; 7 Timer.
- Hr. Chr. Skou, Cand. theol., Lærer siden Aug. 1854; Sang i Forberedelsel., 3die og 2den Undercl.; Musyklære i 1ste Undercl. og 2den Fælledsl., fleerstemmig Sang i 1ste Fælledsl. A og B, Regning i 1ste Undercl., Historie i 1ste Fælledsl. A og B, Religion i 2den Fælledsl.; 16 Timer.
- Hr. V. Bergsøe, Stud. magist., Lærer siden Marts 1855; Naturhistorie i Overgangsl., 3die og 5te stud. Cl., samt 1ste Realcl.; 9 Timer.
- Hr. G. A. Exner, Cand. theol., Lærer siden Januar 1856; Religion i 2den Realcl., 1ste Fælledsl. A og B, 2den og 3die Undercl., Historie i 2den Fælledsl., Arithmetik i 1ste Fælledsl. (Realafdeling); 15 Timer.
- Hr. Gotfred Rode, Stud. magist., Lærer siden Januar 1856; Dansk i 3die Undercl. og Forberedelsel.; 6 Timer.

- Hr. F. W. Reimer, Architect, Lærer siden 1ste April 1856; Tegning i 1ste og 2den Realcl., 2den Fælledscl. og 1ste Undercl.; 8 Timer.
- Hr. L. Kleisdorff, Cand. philol., Lærer siden August 1856: Græsk i Ovgcl. og 4de studer.; 8 Timer.
- Hr. F. Plesner, Cand. juris, Lærer siden August 1856; Geographi i 1ste Fælledscl. A og B, Regning i 1ste Fælledscl. A og B, 2den Fælledscl. og 2den Undercl.; 14 Timer.
- Hr. H. Kiærshou, Stud. magist., Lærer siden Mai 1857; Naturhistorie i 4de studer.; 2 Timer.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesclassen.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 1ste Cursus, for Begyndere (3die Udg.).

3die Underklasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 1ste Cursus, for Beg. (3die Udg.). Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel (5te Udg.). Sammes Opgaver til Øvelse i Stil (2den Udg.). Balslevs Bibelhistorie. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas. Helsteds Tegnebog, 1ste Hefte.

Anm. Da Atlas, her og i de øvrige Classer, skal medbringes hver Geographitime, maa det, for at være mindre uhandeligt, helst indbindes paa Fals.

2den Underklasse.

Hjorts danske Børneven (6te Udgave) Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel (5te Udg.). Sammes Opgaver til Øvelse i Stil (2den Udg.). Hallagers tyske Læsebog for 1850 (eller en ældre Udg. samt et Omtryk af de første Ark). Luthers lille Katechismus. Balslevs Bibelhistorie. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas. Krarup-Hansens Skildringer af Pattedyr. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Helsteds Tegnebog, 3die Hefte.

1ste Underklasse.

Borgens og Rungs danske Læseb., 3die Coursus. Krossings poet. Læsebog, 1ste Deel (5te Udg.). Sammes Opgaver til Øvelse i Stiil (2den Udg.). Hallagers tyske Læsebog fra 1850. Borrings Manuel de langue française (7de Oplag, 1852). Balslevs Bibelhistorie. Sammes Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Rime-stads mindre Geographi. Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. C. Bulls kortfattede Musiklære. Helstedes Tegnebog, 4de Hefte.

2den Fælledsclasse.

Funchs danske Læsebog. Krossings Schema til dansk Grammatik (6te Udg.). Rungs tyske Læsebog for Begyndere (3die Udg.). Materialier af Jürs og Rung. Schema til den tyske Grammatiks Formlære (Eibes Forlag, 2det Oplag). Borrings Manuel de langue française (7de Opl., 1852). Abrahams franske Grammatik. Fistaines engelske Elementarbog. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Munthes Geographi ved Velschow (Udg. 1856). Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. Jacobis Hovedregningslister. C. Bulls kortf. Musiklære.

1ste Fælledsclasse.

Krossings poet. Læsebog, 2den Deel (3die Udg.). Rungs t. Læseb. for Begyndere (3die Udg.). Mater. af Jürs og Rung. Schema til den t. Grammatiks Formlære (Eibes Forlag, 2det Oplag). V. Bjerrings Samling af lette franske Læsestykker (med Overs.). Abrahams franske Gram. Fistaines engelske Elementarbog. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Munthes Geographi ved Velschow. Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. Jacobis Hovedregningslister. (For de Latinlæsende til-lige: Madvigs lat. Formlære; Bergs og Møllers lat. Læsebog, 1ste Deel).

2den Realclasse.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel (3die Udg.). Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Hjorts større tyske Gram. Mater. af Jürs og Rung. Fistaines franske Læsebog (1857). Abrahams franske Gramma-

tik. Fistaines engelske Fortællinger. Sammes Udv. Stykker til Overs. fra Dansk. Mariboës engelske Formlære. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balles Lærebog. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Allens mindre Danmarkshistorie (Udg. 1853). Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Drejer og Bramsen: Kortfattet Lærebog i Zoologi og Botanik. Jacobis Hovedregningslister. Bergs Geometri (2den Udg.).

Iste Realclasse.

P. A. Munch: Det danske, svenske og tyske Sprogs Formlære (Christiania). Runeberg: Fänrik Ståls sägner. Schillers Wilhelm Tell. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Sammes større tyske Gram. Mérimée: Colomba su. de la Mosaïque. Abrahams fr. Gram. Fistaines engelske Fortællinger. Sammes Udvalgte Stykker til Overs. fra Dansk. Mariboës engelske Formlære. S. Müller: Bibelen i Udtog. Levinsens Kirkehistorie. Balles Lærebog. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Allens mindre Danmarkshistorie (Udg. 1853). Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Drejer og Bramsen: Kortfattet Lærebog i Zoologi og Botanik. Jacobis Hovedregningslister. Bergs Geometri (2den Udg.). Holten: Læren om Naturens alm. Love.

5te studerende Classe.

Cornelius Nepos (Stereotyp-Udg.). Madvigs lat. Sproglære (2den Udg.). Krossings poetiske Læseb., 2den Deel (3die Udg.). Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Fistaines franske Læsebog (1857). Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Bohrs Gammelhist. (Udg. 1853). Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Munthes Geographi ved Velschow. Et Atlas. Lützens Haandbog i Naturhistorie.

4de studerende Classe.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Cæsar om den galliske Krig (Whittes Udg.). Madvigs lat. Sprogl. Bergs Schema til den græske Formlære (ny Udg.). Sammes græske Læseb. for Begynd. (nyeste Udg.). Deutsches

Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Mérimée: Colomba su. de la Mosaïque. Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Det Nye Testament. Bohrs Middelalderens Historie (nyeste Udg.). Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Lützens Haandbog i Naturhistorie. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (2den Udg.).

3die studerende Classe.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Ovids Metamorph. (Blochs Udvalg). Livius, 7de Pentade. Madvigs lat. Sprogl. Bergs gr. Læseb. f. andet Aars Curs. Xenophons Anabasis. Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordfoiningsl. Schillers Wilhelm Tell. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Mérimée: Colomba su de la Mosaïque. Le petit Jeannot. Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Det Nye Testament. Allens mindre Danmarkshistorie. Bohrs Lærebog i den gamle Historie (1853). Munthes Geogr. ved Velschow. Erslev: Den danske Stats Geographi. Et Atlas. Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Prosch: Dyrerigets Naturhist. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (2den Udgave).

Overgangsslassen.

Sallust. Virgil (helst i en Udg. med Anm.). Madvigs lat. Sprogl. Bojesens rom. Antiqv. (3die Udg.). Tregders Mythologi. Bergs Nogle Stykker af Iliaden og Odysseen. Sammes Udv. af græske Taler, 1ste Hefte. Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordfoiningslære. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts tyske Læsebog, 2det Bind. Hjorts st. t. Gram. Töpffer Nouvelles Genèveises. Le petit Jeannot. Abrahams franske Gram. Herslebs større Bibelhistorie. Levinsens Kirkeh. Det Nye Testament paa Græsk og paa Dansk. Bohrs Lærebog i den nyere Tids Historie (2den Udg.). Ingerslev og Holm: Den pelopon. Krig, efter Thukydid. Munthes Geographi ved Velschow. Et Atlas. Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Erslev: Den danske Stats Geographi. Prosch: Dyrerigets Naturhistorie. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (2den Udgave). Bauër: Samling af math. Opg.

Afgangsslassen.

Cicero de officiis. Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Tacitus: Agricola. Sallust. Virgil (helst i en Udg. med Anm.). Horats (Igl.). Madvigs

Carmina selecta ved Ussing (med Anmærkn.). Flemmers Udv. af Sølvalderens pros. Forff. Madvigs lat. Sprogl. Bojesens rom. Antiq. Tregders Litteraturhistorie. Homer. En Dialog af Plato. Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordføiningslære. Herslebs større Bibelhistorie. Det Nye Testament paa Græsk og paa Dansk. Allens mindre Danmarkshistorie. Ingerslev og Holm: Den pelopon. Krig, efter Thukydid. Bohrs Verdenshistorie. Schaarschmidt: Kleines historisch-geographisches Atlas. Atlas over den gamle Verden. Ørsted: Naturlærens mechan. Deel. C. Petersen: Naturlærens chemiske Deel. Ramus: Den element. Geometri. Sammes Trigonometri. Steen: Begyndelsesgr. af den math. Geographi. Bauer: Samling af math. Opgaver.

Afgangsprøven for Studerende Iste og 2den Deel.

- Skriftlig:** Tirsdag 23de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet, 4—8 Oversættelse fra Latin paa Dansk; Onsdag 24de Juni 9—1 Latinsk Stil, 4—8 Arithmetisk Opgave; Torsdag 25de Juni 9—1 Geometrisk Opgave, 4—8 Tydsk Stil.
- Mundtlig:** Lørdag 27de Juni Kl. 4 Tydsk og Geographi (I), Fransk og Naturhistorie (II); Mandag 29de Juni Kl. 8 Græsk (II), Kl. 4 Fransk og Naturhistorie (I), Tydsk og Geographi (II); Tirsdag 30te Juni Kl. 8 Græsk (I), Kl. 4 Matematik (II), Kl. 5 Religion (II); Onsdag 1ste Juli Kl. 4 Matematik (I), Kl. 5 Religion (I); Torsdag 2den Juli Kl. 4 Matematik (III) og Naturlære (II); Fredag 3die Juli Kl. 8 Latin (I), Kl. 4 Historie (II) og Naturlære (I); Lørdag 4de Juli Kl. 8 Latin (II), Kl. 4 Historie (I).

Real-Afgangsprøven.

- Skriftlig:** Fredag 26de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (Gjengivelse), 4—8 Regning; Lørdag 27de Juni 9—1 Tydsk Stil, 4—8 Geometri; Mandag 29de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Afhandling), 4—8 Arithmetik; Tirsdag 30te Juni 9—1 Geometrisk Tegning, 4—8 Engelsk Stil.
- Mundtlig:** Lørdag 4de Juli Kl. 4 Matematik, Kl. 7 Naturlære; Mandag 6te Juli Kl. 4 Fransk, Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Engelsk og Naturhistorie; Tirsdag 7de Juli Kl. 4 Tydsk samt Historie og Geographi.

Den skriftlige Deel af Aarsprøven.

- Afgangsl. Løvedag 11te Juli 7—10 Latinsk Stiil, 4—7 Arithmetik; (i Nr. 10.) Mandag 13de Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Religionsafhandling, 4—7 Latinsk Oversættelse; Tirsdag 14de Juli 7—10 Historisk Afhandling, 4—7 Geometri.
- Overgangsl. Løvedag 11te Juli 7—10 Dansk Stiil, 4—7 Geometri; (i Nr. 11.) Mandag 13de Juli 7—10 Latinsk Stiil, 4—7 Arithmetik; Tirsdag 14de Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Latinsk Oversættelse.
- 3die stud. Cl. Løvedag 11te Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Tydsk Stiil, 4—7 Græsk (i Nr. 8.) Oversættelse; Mandag 13de Juli 7—10 Dansk Stiil, 4—7 Latinsk Oversættelse; Tirsdag 14de Juli 7—10 Latinsk Stiil, 4—7 Mathematik.
- 4de stud. Cl. Løvedag 11te Juli 11—2 Tydsk Stiil; Mandag 13de Juli (i Nr. 8.) $10\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Latinsk Stiil; Tirsdag 14de Juli $10\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Dansk Stiil, $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ Arithmetik.
- 5te stud. Cl. Løvedag 11te Juli $10\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Dansk Stiil; Mandag 13de (i Nr. 10.) Juli 11—2 Latinsk Stiil; Tirsdag 14de Juli $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ Arithmetik.
- 1ste Realcl. Løvedag 11te Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Dansk Stiil (I), 11—2 (i Nr. 13.) Engelsk Stiil, 5—7 Regning; Mandag 13de Juli 7—10 Tydsk Stiil, 11—12 Fransk Dictat, 4—7 Mathematik; Tirsdag 14de Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Dansk Stiil (II), 11— $1\frac{1}{2}$ Tegning.
- 2den Realcl. Løvedag 11te Juli $10\frac{1}{2}$ — $12\frac{1}{2}$ Engelsk Stiil, $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ (i Nr. 11.) Arithmetik; Mandag 13de Juli 10— $1\frac{1}{2}$ Dansk Stiil, $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ Regning; Tirsdag 14de Juli 10—11 Fransk Dictat, 11— $1\frac{1}{2}$ Tegning, 4—6 Tydsk Stiil.
- 1ste Fælledscl. Tirsdag 14 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Regning, $9\frac{1}{2}$ — $11\frac{1}{2}$ Dansk Stiil, (i Nr. 17.) $11\frac{1}{2}$ — $12\frac{1}{2}$ Engelsk Dictat, $12\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ Tydsk eller Latinsk Stiil. 6— $7\frac{1}{2}$ (Realafdelingen) Arithmetik.
- 2den Fælledscl. Tirsdag 14 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Dansk Stiil, $9\frac{1}{2}$ —11 Regning, (i Nr. 5.) 11—12 Engelsk Dictat, 12— $1\frac{1}{2}$ Tydsk Stiil.
- 1ste Undercl. Tirsdag 14de Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Regning, 10—11 Tydsk Dictat, $11\frac{1}{2}$ —1 Retskrivning. (i Nr. 3.)
- 2den Undercl. Tirsdag 14de Juli 11— $12\frac{1}{2}$ Regning, 1— $2\frac{1}{2}$ Retskrivning. (i Nr. 6.)
- 3die Undercl. Tirsdag 14de Juli $8\frac{1}{2}$ —10 Regning, 10—11 Retskrivning. (i Nr. 7.)

(Proveskrivning er i alle vedkommende Classer udført i Skoleaarets sidste Skrivetimer.)

Den mundtlige Deel af Aarsprøven.

(I Klammer er tilføiet Numeret paa det Løseværelse, hvor Prøven afholdes. Nr. 1—7 er i Stuen, 8—16 paa anden Sal og 17 paa tredje Sal.

Naar ikke en heel Classe bliver overhørt under Eet, deles Disciplene efter deres Navnebogstaver.)

Afgangsclassen D—J.

(i Værelset Nr. 13, men Arithmetik i Nr. 17.)

Fredag 17 Juli, 8 - 9¹/₂ Religion; 9¹/₂—10 Hebraisk; 10—1 Latin.
Løvedag 18 —, 8 - 9¹/₂ Historie; 9¹/₂ - 11 Græsk; 10 - 12 Arithmetik.
Mandag 20 —, 8 - 9¹/₂ Geometri; 6 - 7¹/₂ Naturlære.

Afgangsclassen K—S.

(i Værelset Nr. 10, men Naturlære i Nr. 13.)

Fredag 17 Juli, 4 - 5¹/₂ Geometri; 5¹/₂—7 Arithmetik; 7--8¹/₂ Historie.
Løvedag 18 —, 8 - 9¹/₂ Græsk; 9¹/₂ - 12¹/₂ Latin.
Mandag 20 —, 8--9¹/₂ Religion; 7¹/₂ - 9 Naturlære.

Overgangsclassen B—H.

(i Værelset Nr. 11, men Historie i Nr. 17.)

Fredag 17 Juli, 4 - 6 Latin; 6 - 8 Religion.
Løvedag 18 —, 4—6 Græsk; 6—8 Arithmetik.
Mandag 20 —, 4—6 Geometri.
Tirsdag 21 —, 8—10 Historie.

Overgangsclassen J—T.

(i Værelset Nr. 2.)

Fredag 17 Juli, 8 - 10 Arithmetik; 10 - 12 Historie.
Løvedag 18 —, 4—6 Geometri; 6--8 Latin.
Mandag 20 —, 12 - 2 Religion.
Tirsdag 21 —, 8—10 Græsk.

3die studerende Classe B—H.

(i Værelset Nr. 13, men Arithmetik i Nr. 17.)

Fredag 17 Juli, 4 - 6 Fransk; 6--8 Naturhistorie.
Løvedag 18 —, 12--2 Geometri; 4 - 6 Geographi; 6—8 Græsk.
Mandag 20 —, 10—12 Latin; 4—6 Historie; 6 - 8 Arithmetik
Tirsdag 21 —, 8—10 Religion; 10—12 Tydsk.

3die studerende Classe J—V.

(i Værelset Nr. 11.)

Fredag 17 Juli, 8—10 Græsk; 10—12 Arithmetik.
Løvedag 18 —, 8—10 Geometri; 10--12 Tydsk; 12 - 2 Naturhistorie.
Mandag 20 —, 10 - 12 Religion; 12 - 2 Latin; 6 - 8 Geographi.
Tirsdag 21 —, 8—10 Fransk; 10 - 12 Historie

4de studerende Classe.

(i Værelset Nr. 8.)

Fredag 17 Juli, 8--10 Fransk; 4 - 6 Historie; 6 - 8 Geometri.
Løvedag 18 —, 12 - 2 Tydsk; 6—8 Religion.
Mandag 20 —, 8—11 Latin; 11 - 1 Geographi; 6—8 Naturhistorie.
Tirsdag 21 —, 12 - 2 Græsk.

5te studerende Classe.

(i Værelset Nr. 2, men Historie i Nr. 13.)

Fredag 17 Juli, 4—6 Geographi; 6 - 8 Tydsk.
Løvedag 18 —, 8 - 10 Naturhistorie; 10—12 Fransk.
Mandag 20 —, 12—2 Historie; 4 - 7 Latin.
Tirsdag 21 —, 10—12 Religion.

Iste Realclassse.

(i Værelset Nr. 6.)

Fredag 17 Juli, 8¹/₂—10 Geographi; 10—11¹/₂ Religion; 7—8¹/₂ Matematik.
Løverdag 18 —, 4—5¹/₂ Tydsk; 5¹/₂—7 Historie; 7—8¹/₂ Naturlære.
Mandag 20 —, 4—5¹/₂ Naturhistorie; 5¹/₂—7 Fransk.
Tirsdag 21 —, 8—9¹/₂ Engelsk.

2den Realclassse.

(i Værelset Nr. 8.)

Fredag 17 Juli, 10—12 Tydsk; 12—2 Geometri.
Løverdag 18 —, 8—10 Historie; 10—12 Engelsk; 4—6 Naturhistorie.
Mandag 20 —, 4—6 Religion.
Tirsdag 21 —, 8—10 Geographi; 10—12 Fransk.

Iste Fælledsclassse A.

(i Værelset Nr. 17.)

Fredag 17 Juli, 8—10 Geographi; 10—12 Engelsk; 12—2 Latin.
Løverdag 18 —, 8—10 Naturhistorie; 4—6 Fransk; 6—8 Religion.
Mandag 20 —, 4—6 Historie.
Tirsdag 21 —, 12—2 Tydsk.

Iste Fælledsclassse B.

(i Værelset Nr. 17, men Fransk i Nr. 10.)

Fredag 17 Juli, 12—2 Latin; 4—6 Tydsk; 6—8 Historie.
Løverdag 18 —, 12—2 Geographi.
Mandag 20 —, 8—10 Engelsk; 10—12 Religion; 12—2 Naturhistorie.
Tirsdag 21 —, 12—2 Fransk.

2den Fælledsclassse A—J.

(i Værelset Nr. 6.)

Fredag 17 Juli, 4—5¹/₂ Naturhistorie; 5¹/₂—7 Historie.
Løverdag 18 —, 8—9¹/₂ Fransk; 9¹/₂—11 Religion.
Mandag 20 —, 8—9¹/₂ Tydsk; 9¹/₂—11 Engelsk; 7—8¹/₂ Musiklære.
Tirsdag 21 —, 9¹/₂—11 Geographi; 11—12¹/₂ Dansk.

2den Fælledsclassse K—W.

(i Værelset Nr. 10.)

Fredag 17 Juli, 8—9¹/₂ Geographi; 9¹/₂—11 Dansk.
Løverdag 18 —, 4—5¹/₂ Historie; 5¹/₂—7 Musiklære; 7—8¹/₂ Religion.
Mandag 20 —, 9¹/₂—11 Fransk; 4—5¹/₂ Naturhistorie; 5¹/₂—7 Engelsk;
7—8¹/₂ Tydsk

Iste Underclassse B—G.

(i Værelset Nr. 10, men Naturhistorie i Nr. 2.)

Fredag 17 Juli, 11—12¹/₂ Fransk; 12¹/₂—2 Religion.
Løverdag 18 —, 12¹/₂—2 Geographi.
Mandag 20 —, 11—12¹/₂ Dansk; 12¹/₂—2 Musiklære; 7—8¹/₂ Naturhistorie.
Tirsdag 21 —, 8—9¹/₂ Tydsk.

1ste Underclasse H - S.

(i Værelset Nr. 6.)

Fredag 17 Juli, 11¹/₂—1 Dansk; 1 2¹/₂ Musiklære.
Løvedag 18 —, 11—12¹/₂ Naturhistorie; 12¹/₂—2 Fransk.
Mandag 20 —, 11—12¹/₂ Tydsk; 11¹/₂—2 Religion.
Tirsdag 21 —, 12¹/₂—2 Geographi.

2den Underclasse.

(i Værelset Nr. 2.)

Fredag 17 Juli, 12—2 Naturhistorie.
Løvedag 18 —, 12—2 Religion.
Mandag 20 —, 8—10 Dansk; 10—12 Geographi.
Tirsdag 21 —, 12—2 Tydsk.

3die Underclasse.

(i Værelset Nr. 11.)

Fredag 17 Juli, 12—1¹/₂ Dansk.
Mandag 20 —, 8—9¹/₂ Geographi.
Tirsdag 21 —, 12 1¹/₂ Religion.

Forberedelsesclassen.

(i Værelset Nr. 13.)

Fredag 17 Juli, 1 2 Regning.
Løvedag 18 —, 11—12 Dansk.

Skoleunderviisningen ophører for Afgangssclassen og Overgangsclassen Tirsdag Middag den 7de Juli, — for 3die, 4de og 5te studer. samt 1ste og 2den Realclasse Torsdag Middag den 9de Juli, — for 1ste og 2den Fælledsclasse samt 1ste, 2den og 3die Underclasse Mandag Middag den 13de Juli, — for Forberedelsesclassen Onsdag Middag den 15de Juli.

Til at overvære den mundtlige Prøve indbydes Enhver, der har Interesse for Skolen.

Liste over Udfaldet vil være fremhængt fra 1ste August, Nye Disciple prøves (Kl. 10) Onsdag den 15de Juli, Onsdag den 22de Juli, Tirsdag den 18de August, helst en af de to førstnævnte Dage.

Onsdag den 19de August Kl. 8 begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

